

hêviya gel

Sal: 2
Hejmar 12
Kanûn-1987

KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELEN BİNDEST YEKBİN!

SEÇİM SONUÇLARI İSTİKRARI SAĞLAMAYA YETECEK Mİ?

29 Kasım seçimleri sonuçlandı. Faşist iktidarın kendi koyduğu bol yasaklı yasalar çerçevesinde yapılan erken seçimin sonuçları, sürpriz olmadı. Yürütülen ekonomik politikayla, uygulanan zulüm ve işkencelerle iktidarı elde tutamayacağını bilen yönetim, çok yönlü ön hazırlığını yaparak erken seçime karar kılmıştı.

Söz ve düşünce özgürlüğünün olmadığı, on binlerce fikir "suçlusunun" hala zindanlarda tutulduğu, emekçilerin politikayla ilgilenmelerinin yasaklandığı, sosyalistlerin örgütlü olarak seçimlere katılmalarının engellendiği yetmezmiş gibi, dünyada eşi görülmemiş bir seçim yasasıyla, burjuva muhalefet partilerinin bile iki ayağı bir papuca sıkıştırıldı. Faşizmin, ne pahasına olursa olsun, iktidarı elinde tutma çabasıyla, Ana muhalefet partisi SHP'nin iktidara hazır olmayışı ve DSP'yi dışlama gibi birtakım basit hesapları çakışınca, Özal'ın parlamentoda sandalye çoğunluğunu sağlaması hiçte zor olmadı. SHP'nin, seçim yasasının çıkarılması ve erken seçim tarihinin belirlenmesinde radikal bir muhalefet yapmadığı gibi, el altından Özal ile uzlaşması, seçimleri boykot tartışmalarında diğer burjuva muhalefet güçleriyle ortak tavır takınmaya yanaşmaması, konuyla ilgili, faşist yönetimin anti-demokratik uygulamalarını açığa çıkarmak ve dünya kamuoyu nez-

dinde teşhir ve tecrit etmek yerine, devleti "kriz"den koruma çabasına girmesi, demokrasi mücadelesinde ne kadar tutarlı ve güvenilir olup olmadığını bir kez daha gözler önüne serdi.

ANAP'ın % 36 oy ile parlamentoda % 60'ı aşkın sandalye elde ederek iktidarını korumasında, belirleyici olan anti-demokratik uygulamalar, seçim yasası ve erken seçim tarihinin belirlenmesi olmuş ise de, başta SHP ve DSP olmak üzere, burjuva muhalefet partilerinin tutumu ve demokrasi kavgasındaki tutarsızlıkları da faşizmin ekmeğine yağ sürmüştür.

Seçimler sorunları çözdü mü ?

Kuşkusuz hayır. Özal iktidarı aldı. Ancak kriz her alanda derinleşerek devam ediyor. Siyasi istikrarsızlık arttı. Parlamentoda sandalye çoğunluğunu sağlayan Özal'a parlamento içinde ve dışında % 64 çoğunluk muhalefet edecek. Bunun güçlüklerini bilen Özal, bu dengesizliği gidermek için, Demirel'e birlik çağrısı yaptıysa da, başarılı olamadı. Tüm burjuva muhalefet daha şimdiden seçimleri ve seçim sonuçlarının meşruluğunu tartışmaya başladı. Seçimlerin parlamentoda dahi istikrarı sağlayamadığı açık. % 36 ile iktidar olmanın zorlukları, sandalye çoğunluğuyla tamamen gideilmeyecek. parlamento dışında ise muhalefet daha bir

cabarıyor. Pahalılığı protesto miting ve toplantıları başladı, grevler, gelişerek devam ediyor. Cezaevi direnişleri sürekliliğini koruyor. Kürdistan halkına yönelik yok etme savaşında halkımızın devlete karşı kını giderek büyüyor. Türkiye'de tabu olan birçok mesele, artık güncel olaylar olarak, tartışmalarda yer alıyor.

ekonomik alanda çıkmaz daralıyor. Seçim döneminde kısabir süre için bile olsa, seçim ekonomisi uygulayan Özal hükümeti, seçim sonuçları belirlenir belirlenmez, zam paketini açtı. % 50'ye varan zamlar halkın suratına bomba gibi patladı. % 50'lerde seyreden enflasyonun hızla yükselerek üçlü rakamlara varacağı, kemer sıkma politikasının devam edeceği, Türk Lirasının değerinin hızla düşeceği, ekonomistlerin ortak kanısı. Son iki yılda, dışardan alınan kısa vadeli borçlarla sağlanan, kısmi ekonomik büyümenin duracağı, özellikle borsa kırımının ABD'den gelecek dış yardımları olumsuz yönde etkiliyeceği daha şimdiden gözlenir durumda. Özal iktidarı 1988 yıl ödemek zorunda oldukları 6,5 Milyar Dolar borç taksidinin sıtmasına şimdiden yakalnmış görünüyor. Yeniden uzun vadeli bol faizli borç bulma umuduyla, ABD'de soluğu alan Özal aradığını bulmakta zorluk çekiyor. Kapısını çaldığı finans çevreleri kemerlerin daha fazla sıkılmasını TL'nin

değerinin daha çok düşürülmesini, imallarının fiyatlarını yeniden ayarlamasını talep ederek kapılarını Özala kapatıyorlar. Özal'ın bu durumda yapacağı şey, elde kalan kamu kuruluşlarından en verimlilerini de yabancı seya üstlenmiş olduğu Ortadoğu jandarmalığı görevini, emperyalizmin ve bölge gerici devletlerinin istemi doğrultusunda, aktif olarak yerine getirmek ve karşılığında yardım almaktır. Bu iş ise "son Türk devleti"nin Ortadoğu batağında boğulması demektir. Bunu Özal ve Komutanları çok iyi biliyorlar.

Kürdistan sorunu

İktidarın içinde bulunduğu açmazı sıralarken Kürdistan sorununu özel olarak ele almak gerekiyor. Bu sorun hala sömürgeci faşist yönetimin baş sorunu olma özelliğini koruyor. Kürdistan'ın diğer parçalarındaki mücadelenin TC'ye saldırdığı korkuyu bir yana bırakırsak, birzat Kuzey Kürdistan'da gelişen mücadele karşısında bile TC aciz durumdadır. Zindanlar, sürgünler, toplu katliamlar, köy koruyuculuğu (cahş örgütlenmesi) ve nihayet sömürge valisinin atanması, sorunu çözmeyi, çözemiyor. Özellikle yurtsever duyguların gelişkin olduğu bölgelerde, tüm politik manevralara rağmen, ANAP'ın aldığı oylar Türkiye ortalamasının çok altında kalmıştır. Bu halkımızın devlet teröründen, devamı s.6'da

Kürdistan'da istihbarat ağı güçlendirilmek isteniyor

Kürdistan'da uzun vadede bir savaşa hazırlanmakta olan sömürgeci Türk devleti, yeni yeni tedbirlerle sömürgeci kurumları güçlendirmeye çalışıyor. Özellikle sömürge valiliğinin ihdası ile, başvuru yöntemlerinde belirli bir artış göze çarpıyor. Ancak atılan her yeni adım ve başvuru her yeni yönelim, kısa sürede açığa çıkarılıyor, deşifre ediliyor; fiyaskoyla sonuçlanıyor.

Sözkonusu tedbirlerden birinin, hatta başlıcasının istihbarat ağını güçlendirmek olduğu biliniyor. "Köy koruyuculuğu" çıkarmasının tartışılması sırasında, dikkatlerin bu konuya çekilmesi nedensiz değildi. Sömürgeci devletin kendisi, bu ve benzer tartışmalar sürerken, istihbarat ağını güçlendirmenin hazırlığı içindeydi. Bu sürede Kürtçeyi (Kurmanci ve zazaça'yı) iyi öğrenen çok sayıda subay yetiştirildi. Yetiştirilen subaylar, tüccar ve misafir kılığında Kürdistan köylerine sokuldu. Fakat halkımızın sağduyusu ve uyanıklığı sayesinde, tacir kılığında köylere giren askeri istihbarat görevlileri, kısa sürede deşifre edildiler.

Eğitilen uzmanlarla amaçlara varılmayınca, bu kez, kürdistanlı devrimci ve yurtsever unsurlardan, Kürdistan'daki işçi ve memurlardan yararlanmayı ve saldırı güçlerini daha etkin ekonomik desteklerle dinamize ederek amaçlarına ulaşmayı hedeflediler. Ayrıca bu iş için sömürge valisinin emrine 400 Milyar

liralık bir fon verdiler. Böylece, devrimci, yurtsever insanları satın alacaklarını, işçi ve memurları devlete bağlayacaklarını ve saldırı güçleri arasındaki sıkıntıları aşgariye indirebileceklerini sanıyorlar. Öyleki, işler devrimci-yurtsever unsurlarla açık pazarlıklara kadar vardiiriliyor.

Örneğin; Kürdistan'ın (...) şehrinde X arkadaşa şöyle bir teklifte bulunuluyor: "30.000 DM. para, istediğin kadın ve istediğin marka araba senin emrindedir. Ayrıca istersen seni Avrupa'ya da çıkarabiliriz. Buna karşı senden sadece çevrede olup bitenler hakkında bilgi istiyoruz. Daha doğrusu bizimle çalışmanı istiyoruz." görüldüğü gibi teklif "bayağı cazip" (!). Hatta bazan nakit para 30.000 DM'yi aşıyor.

X Arkadaş, halkına ve ülkesine ihanet edemeyeceğini belirtip ajanlaştırma teklifini red edince, bu defa tehditler başlıyor. X arkadaş tehditlere boyun eğmeyeceğini ve daha fazla üzerine gelmesi halinde sorunu basına yansıtacağını söylüyor. Avını alamıyan alçaklar ise, bu kez başka kapıları çalmayı deniyorlar. Ve aynı yörede yurtsever kişiliği ile tanınan bir köy imamına benzer tekliflerle gidiyorlar. Köy imamı (...)de benzer şekilde, ajanlaşmayı ve sözkonusu teklifleri red ediyor. Ancak baskılara uzun süre göğüs geremediği için, metropole göç etmek zorunda kalıyor.

Sıraladığımız olaylar sömürge valisinin atanmasıyla birlikte yoğunlaştırılan ajanlaştırma faaliyetlerinin sadece bir yöredeki örnekleri. Benzer

örnekler çoğaltılabilir. Fakat bu örnekler bile, Parayla "izzet ve ikbal"le sömürgecilerle halkımız arasında oluşan kalın duvarların aşındırılmıyacağını gösteriyor. Ancak düşmanın bu ve benzer alçakça uygulamalarını hafife almalı; mücadeleyi yükselterek usta taktiklerle sömürgeciliğin oyunlarını boşa çıkarmalı; sömürgeci boyunduruğu parçalamak için daha da ileri atılmalıyız.

- Biji Kurdistan!

- Biji Tevera Sosyalist a Kurdistanê!

A.Murad-Kurdistan

* * *

Kürdistan'da dağıtılan TSK-MK bildirisini Özal'ı çılgına çevirdi

TSK-MK'sinin 29 Kasım erken genel seçimleriyle ilgili bildirisini Türkiye Kürdistanı'nın güney bölgelerinde yaygın bir şekilde dağıtıldı. Küçük ebatta basımı yapılmış Türkçe-Kürtçe olan ve ilk etapta İdil, Cizre, Midyat, Nusaybin merkez ve köylerinde dağıtılan yüzlerce bildiri geniş yankı uyandırdı.

Kürt halkının ve Türkiye işçi ve emekçilerinin düşmanı olan Özal, bir radyo ve TV konuşması sırasında TSK adını vermeden, bu bildirilere değindi ve: "...Bu bildiri dağıtılanlar, Doğu ve Güneydoğu'daki eşkiyadan daha tehlikelidir. Bunlar, seçimleri boykot etmekle halkı devlete karşı ayaklandırıyorlar. Devletimiz bunların başını ezecektir. ..." diyerek korkusunu dile getirdi. Özal'ın konuşmasından bir kaç gün sonra da aynı bildiriler, dar kapsamlı da olsa, Kuzey Kürdistan kentlerinde dağıtılmaya devam edildi.

"Sömürgeci burjuva partilere oy vermemeli, onları teş-

hir ve tecrit etmeliyiz" başlıklı bildirisinin bir bölümünde sömürgeci burjuvazinin seçim oyunları şöyle dile getiriliyordu:

"...Oysa yaklaşık 40 yıldır şu ya da bu gerekçeyle sömürgeci burjuva partilerine oy verildi. Biri diğerine tercih edildi. İnönüler, Bayarlar, Menderesler, Demireller, Ecevitler ve Özallar denendi. Ama ülkemiz ve halkımız bakımından dişe dokunur bir değişiklik olmadı. Aksine, sömürgeci

denetim mekanizması güçlendirildi. Her yeni gelen bir öncekini arattı. ..."

"ANAP'ından SHP'sine hangi burjuva partisi hükümet ederse etsin, esasta değişen bir şey olmayacak. Kürdistan, bu günkü orman yasalarıyla yönetilmek istenecek. ... silahsız savunmasız halkımıza dayatılan savaş devam ettirilecek. İşte tarihin tekerrürü'ne evet demek, diğer bir deyişle sömürgeci burjuva partilerine oy vermek, bu politikayı onaylamak demektir."

İşte sömürgeci parlamentonun amaç ve işlevini açığa çıkaran ve onu teşhir eden bu bildiriden elbette ki Özal ve yandaşları rahatsız olacaktı. Sömürgeci barbarlar, Kürt ulusunun uyanışından, doğru bir politikayla TC'ye karşı savaşacaklarından her zaman korkmuşlar ve bunu engelleme çabalarını sürekli diri tutmuşlardı.

Türkiye'de çok partili sistem öncesi ve sonrası kurulan, adları ve programları ne olursa olsun, tüm burjuva partilerinin Kürdistan konusundaki düşüncelerinde nüans farkı bile olmamıştır. Tam tersine, sömürgeci uygulamada, Kürt ulusunun inkarında, asimilasyon ve yok etme konusunda birbirleriyle yarışa girmişlerdir. Kuşkusuz bu partilerin, Kürdistan konusu dışındaki birtakım konularda görüş farklılıkları vardır. Burjuva

demokratik hakları nisbi de olsa, savunan bazı burjuva partilerinin Kürdistan'a yönelik politikalarını gözardı edip, onları tercih etmek, Kürdistan'ın bağımsızlığı ve özgürlüğü için savaşıyan parti ve örgütlerin kendi varlıklarını tartışmaya sunmaları demektir.

Amaç, sömürgeciliği teşhir, tecrit etmek ve Kürdistan topraklarından söküp atmaktır. Bağımsız ve özgür Kürdistan için örgütlenmenin gerçek çözüm olduğunu halkımıza açık ve net olarak sunmak gerekir. Kitleler düşmanlarını iyi tanımalıdır ve onun şah damarına neşter vurmak için hazırlanmalıdır.

GOYİ-KÜRDİSTAN

KÜRDİSTAN ÜZERİNE NAMELER! . .

Türkiye'nin en sadık dostları olan ABD ve Federal Almanya da, Kürdistan sorununu resmi düzeyde, açık tartışmaya başladılar. Kuşkusuz bu tartışmalar Kürdistan halkının hayrına değildir. Ancak sorunun vardığı boyutların göstergesi olarak ele alındığında ve emperyalist devletlerin Kürdistan'la ilgili oyunlarını kavramak ve ona karşı duyarlı olmak açısından önemlidir.

F.Alman savunma bakanlığının kara, hava ve deniz kuvvetleri için yayınladıkları aylık derginin Kasım sayısı, Kürdistanla ilgili şu

değerlendirmeyi yapıyor: "Kürt sorunu gerçekte NATO için politik bir yük oluşturmaktadır. İnsan hakları, demokrasi ve özgürlük gibi NATO'nun değer kavramları, Türkiye'nin Kürt sorununa barışçıl bir çözüm bulması için yeterli nedenlerdir. En azından böyleleri bir barış ve kültürel otonomi Kürtler için istenebilir."

Kürdistan haritasını veren ve Türkiye'de 8 Milyon(!) Kürd'ün yaşadığını söyleyen dergi, bağımsızlık isteminin, Kürtler için bir "hayal", ancak, Türkler için de bir kâbus olduğunu vurguluyor.

Diğer yandan: ". . . Kürdistan gerçekten var. yaklaşık 3 bin yıldır bölgede yaşayan Kürtler, CIA verilerine göre dünyanın en iyi gerilla savaşçıları arasında sayılıyor. . ." demeyide ihmal etmiyor. Kuşkusuz bu anlatım "hayal" denen olayın gerçekleşme korkusunu da içinde saklı tutuyor.

Yine Aralık ayı sonlarında, ABD Dış İşleri Bakanlığı yaptığı açıklamada; "Kürtler'in, Türkiye'de azınlık hakları" olduğunu ve kendilerinin (yani ABD'nin) bu konuda "Türk hükümetini,

Devamı sayfa 15'te

YOLUMUZ AVRUPAYA DEĞİL ANAVATANA ÇIKIYOR!

Yoldaşlar;

Ulusal ve sosyal mücadeleler var olduğu sürece kadın örgütlenmesi varlığını korumuş ve aktif olarak yer almıştır. Kadınların güçlü olarak örgütlenmesi ulusal kurtuluş mücadelelerinde büyük rol oynamıştır. Ancak, mücadele kendi zemininde olduğu sürece önem kazanır ve başarıya ulaşır. Bu inançla örgütümüzün vermiş olduğu "ülke zemininde mücadeleyi yükseltme" kararına uyarak, bir yıldır Ortadoğu'da bulunuyoruz. Bu süre zarfında; buradaki koşulların Avrupa koşullarına uymadığını, mücadelede kararlılığın bu zor koşullarda belli olduğunu pratik bize göstermiştir. Yayın organımızda da yayınlanan "TSK 1 Yaşında" başlıklı bildirimimizin bir paragrafındaki şu açıklama bize çok şeyleri anlatıyor: ". . . .mücadelenin olduğu yerde sorunların olması doğal ve hatta kaçınıl-

mazdır. Doğal olmayan bu ve benzeri sorunlara bakıp, karamsarlığa, idealizme saplanmaktır. Dahası bir yıllık pratik faaliyetlerimizin sunduğu kazanımları ve elde edilen yeni mevzileri görmemektir." (H.Gel-Sayı 9. s.5) Yani bu zorluklara ayak uyduranlar devam eder, yapamıyanlar sahayı terk ederler. Bu durumlarda yaratılan bazı spekülasyonlar, bizleri haval kırıklığına uğratmamalı ve moralimizi bozmamalıdır.

Ben, bu bir yıllık yaşamım sonucunda gerçek Kürt kadınına yakından tanıma ve zorlukları onlarla paylaşma mutluluğuna da eriştim. Halkımızın kadınıyla dayanışma zemininin burası ve ülke olduğu inancına vardım.

Avrupa'da kadın hakları savunuculuğu yapan arkadaşlar; şunu unutmasınlar ki, ulusal kurtuluş mücadelesi veren bir halkın kadınları olan bizlerin temel

çelişkimiz kadın sorunu değildir ve olmamalı. Ayrıca, bu çelişkiyi sorun haline getirip mücadele arkadaşlarımıza engel olmamalıyız. Burada Kürt köylü kadınına gittiğimiz zaman, tanıdığı tek sorun; ülkesini paylaşmış olan sömürgeci ve yıllardır verilen mücadeledir. Yani cins sömürsü tanımıyorlar. Bunu yazarken; bu sorunu kulakarkası edelim demiyorum, fakat, ön plana da çıkarmıyalım.

Biz Kürt aydın kadınları eğer ulusal kurtuluş mücadelesi içinde yer alıyor ve buna inanıyorsak, kocalarımıza engel olmamak; aksine özellikle savaşa hazırlan-

mak ve ileri atılmak zorundayız. Bu tarihsel bir görevdir. Bu görevin bilinçle omuzlanmasında elbetteki yollar ayrılabilir. Avrupa'nın zevk ve sefasını tercih edenler olabilir; ama, Avrupa metropollerinde kişiliksiz ve onursuz yaşamı tercih edenlerin başkalarını suçlarına ortak etmeye hakları yoktur. Yolumuz Avrupaya değil Kürdistan'a çıkıyor.

-Yaşasın ulusal kurtuluş mücadelemiz!

-Yaşasın bu mücadele içinde yer alıp ona omuz veren kadınlarımız!

5/11/1987

SEYRAN-ORTADOĞU

"HEDEFİMİZ, SADECE 'TÜRKİYE'DE EYLEM' DEĞİL; SÖMÜRGEÇİ BOYUNDURUĞU PARÇALAMAKTIR"

Yeni Gündem, geçtiğimiz Ekim ayında Tevgera Sosyalist a Kurdistanê (TSK) MK Genel Sekreteri K.Saleh yoldaşla Beyrut'ta görüşmüş ve bir söyleşi yapmıştı. Ancak Yeni Gündem'in 87. sayısında yer alan sözkonusu söyleşi, elden geldiğince anlamısızlaştırılmış ve çarpıtılmıştır. Yeni Gündem'in başvurduğu hinliği açığa çıkarmak için anılan söyleşiyi aynen yayınlıyoruz.

Heviya Gel Redaksiyonu

Soru: TKSP-Roja Welat ve KİP-GBK'nin çalışmalarını birlikte sürdürme kararları yeni bir olgu. TSK'nın oluşumu hangi aşamada?

Cevap: Tevgera sosyalist a Kurdistanê ağır yenilgi döneminin çetin koşulları içinde, birlik geleneğinin son derece zayıf olduğu bir zeminde, ülkemiz işçi sınıfı ve emekçi yığınlarının devrimci ilkelerde birliğini sağlamak ihtiyacından doğdu. Sömürgeciliğe, faşizme, emperyalizme karşı mücadele içinde; reformizmle, tasfiyecilikle ve "Avrupa bataklığı"nın sürekli olarak ürettiği çürümeyle cebelleşerek bugüne geldi. Gelinen aşamada TSK ideolojik, politik ve örgütsel inşaa sürecini büyük ölçüde tamamlamış; yeni bir çığır açmış bulunuyor. Ki bunu, teorik tezlerimizin bilimselliğinde, açıklığında; toplumsal pratiğin doğruladığı politik tesbitlerimizde; Merkez Yayın Organımız Heviya Gel'e duyulan ilginin günbe gün artmasında; ve daha önemlisi, zamanın hızlı akışıyla yarışan pratik faaliyetlerimizde görmek mümkündür.

Ancak gelinen aşamada devrimci süreç yeni görevler dayatıyor. Bu görevlerin gereği gibi omuzlanması, aynı zamanda yeni bir dönemin kapılarını aralamayı zorunlu kılıyor. İşte hareketimiz, ideolojik öncülüğün ön gördüğü yetkinleşmeyi sağlamak, düşmanın amansız saldırılarına daha değişik yöntemlerle yanıt vermek, daha etkin araçlarla yığınlara seslenmek ve bu dönemi kazanmak göreviyle karşı karşıyadır. Bu konuda yoğun bir siyasi ve askeri hazırlık içinde bulunan örgütümüz kapılarını araladığı bu yeni dönemi de kazanacaktır.

Soru: TSK; İran, Irak, Suriye ve Türkiye'de varlığını gösteren Kürt sorununa, uzun vadede ne gibi çözümler öneriyor? Diğer bir deyişle TSK'nın uzun vadedeki hedefleri nelerdir?

Cevap: Önce şunu belirteyim ki, Kürt sorunu, sadece adını andığımız devletlerin bir iç sorunu değil; bölgesel, hatta uluslararası boyutları olan bir sorundur. Bu temelden hareket eden TSK, herşeyden önce sorunun çözümünü ülke esasına göre ele alıyor. Kürdistan'ın önünde bulunan tarihsel devrim aşamasını, ulusal demokratik devrim olarak belirliyor; Sömürgeci boyunduruğu parçalamayı, ülkemizde bağımsız, özgür ve demokratik bir toplum kurmayı hedefliyor. Nihai amacımız, ulusal demokratik devrimi kesintiye

uğratmamak, ülkede sosyalizmi inşa etmektir. Ayrıca devrimimizin belirli bir aşamasında, parçalanmış olan ülkemizin birliği de gündeme gelebilir. Hareketimiz böyle bir olasılığı gözden uzak tutmuyor. Ve savaşımında bunu dikkate alıyor.

Soru: TSK, uzun vadedeki hedeflere ulaşma yolunda ne gibi ana stratejiler benimsiyor?

Cevap: Devrimimizin stratejik hedeflerini belirleyen bugünkü somut tarihi, iktisadi ve siyasi koşullar, aynı zamanda savaşımımızın gelişme yolunu belirliyor. TSK, daha kuruluş aşamasında bu gerçeği bilince çıkarmış;

Hedefimiz
Türkiye'de
eylem

devrimimizin bağımsız gelişme yoluna uygun olarak silahlı mücadele stratejisini benimsemiş ve gerilla savaşına dayalı uzun vadeli halk savaşının örgütlenmesini önüne görev olarak koymuştur. Kuşkusuz bu, barışçı mücadele biçimlerini red ettiğimiz anlamına gelmiyor. Aksine her türlü mücadele biçim ve araçlarından ustaca yararlanmayı zorunlu kılıyor.

Soru: Bu ana stratejilerin paralelindeki eylem biçimleri belirlendimi?

Cevap: Evet. kapılarını araladığımız dönem, halk savaşı stratejimizin ilk aşamasını oluşturan silahlı propaganda dönemidir. Bu dönemde, öncelikle ülke zeminindeki siyasal çalışmalarımızı yoğunlaştıracağız. İkincisi, özellikle Türk devletinin hayat damarlarını oluşturan ekono-

mik ve askeri tesis ve üslere yönelik askeri eylemler örgütleyeceğiz. Eylemlerimiz, hem TC'nin Kürdistan halkımıza dayattığı terör ve saldırılara birer yanıt olacak, onun otoritesini sarsacak, onu zayıflatacak; hem de halkımıza güven verecek ve siyasal çalışmalarımız için yeni olanaklar sağlayacaktır.

Soru: Eylemleriniz hangi bölgelerde yoğunlaşacak? Yalnızca Türkiye'de mi, yoksa Kürt halkının yaşadığı diğer bölgeler de sözkonusu mu?

Cevap: Eylemlerimiz, elbetteki esas mücadele alanımız olan ülkemizin kuzey parçasında ve Türkiye metropollerinde yoğunlaşacaktır. Kürt halkının yaşadığı "diğer bölgelerde" eyleme girişmeyi düşünmüyoruz ayrıca buna gerek de yok. Çünkü ülkemizin her parçasındaki mücadele kendi seyri içinde geliyor. Ancak ülkemizi bölüşen bölge devletlerinin ortak saldırıları karşısında, ülkenin kurtuluşu için yola çıkmış devrimci-yurtsever tüm Kürt örgütlerinin ortak bir savunma stratejisi geliştirmeleri gereğine inanıyoruz.

Soru: TSK'nın diğer Kürt örgütleriyle, özellikle de PKK ile ilişkileri ne düzeyde?

Cevap: Tevgera Sosyalist a Kürdista-

nê, PKK da dahil yurtsever konumlarda bulunan tüm Kürt örgütleriyle, sıkı bir dayanışmanın örülmesi gerektiğine inanıyor ve örgütlerarası ilişkilerin iyileştirilmesi için yoğun bir çaba harcıyor. Ne var ki, bize bağlı olmayan nedenlerden ötürü ilişkilerimizde yayın, enformasyon alışverişi, dar ve tekil eylem birlikleri düzeyini henüz aşmış deyiliz. Ama örgütlerarası sorunların kazandığı boyutlar karşısında, bu bile olumlu bir şeydir. Çünkü bu yolda sürdürdüğümüz çabalarla, örgütlerarası ilişkilerin iyileştirilmesi sürecine önemli katkılarda bulunduğumuz tartışma götürmez.

Soru: Gerek parasal destek açısından, gerekse stratejik destek açısından bölgedeki diğer güçlerle herhangi bir anlaşmanız var mı? Bölgedeki diğer güçlerden beklentileriniz var mı?

Cevap: Hayır, ne parasal ve nede stratejik destek bakımından bölgedeki güçlerle herhangi bir anlaşmamız yok. Biz, herşeyden önce halkımızın öz gücüne inanıyor, halkımızdan destek alıyoruz. Kuşkusuz bu, başta Kürt ulusal güçleri olmak üzere, bölge ve dünya barışsever, ilerici, anti-emperyalist ve demokratik güçlerin desteğine ihtiyacımızın olmadığı anlamına gelmiyor. Aksine bizim onlara, onların bize ihtiyacı var. Bölge ilerici güçleriyle ilişkilerimiz ve karşılıklı dayanışmamız da, bu temelde geliyor.

Soru: TSK şu anda, Türkiye'de ya da diğer ülkelerde kitle desteğine sahip mi?

Cevap: Evet TSK başta ülkemiz olmak üzere, Türkiye, Batı Avrupa ve İskandinav ülkelerinde yaşayan insanlarımız arasında belli bir kitle desteğine sahiptir. Zaten hareketimiz, sınırlı da olsa belli bir kitle desteğine sahip olmasaydı, binbir türlü güçlüklerle boğuşarak zamanın hızlı akışıyla yarışamazdı. Kaldı ki, daha da önemlisi kitlelerden aldığımız desteğin gün be gün artmasıdır.

K.Saleh

Tevgera Sosyalist a Kurdistanê Merkez Komitesi Genel Sekreteri

Baş tarafı sayfa 1'de

köy koruyuculuğu sisteminin, sömürge valisinden nefretinin ifadesidir. Ulusal muhalefetin gelişkinliğinin göstergesidir. Zaten seçim çalışmaları süresince Kürk sorununun değişik çevrelerce gündeme getirilmesi de böyle bir potansiyeli kendi hanesine aktarma isteminden kaynaklanıyordu.

Kıscası Kürdistan sorunu, içerde ve Dünya kamuoyunda kendisini daha yaygın bir biçimde tartıştıracak ve sömürgeci faşist devletin korkulu rüyası olmaya devam edecek.

demokrasi güçlerine düşen görev

Sol güçler erken seçimlerle ilgili ayrı ayrı tavır takındılar. Değişik politikalarla çalışmalarını sürdürdüler. Tüm demokrasi güçlerini anti-faşist mücadelede birleştirebilecek bir örgütlenme olmadığından, devrimci muhalefet sesini yeterince duyuramadı. Türkiye'de yayınlanmakta olan bazı

demokrat dergi çevreleri, bağımsız sosyalist adayları desteklediler. Bu çalışmalarla dar bir çevrede bile olsa, burjuva partiler teşhir edildi, sosyalizm propağandası yapıldı. Bu kesimin dışındaki sol siyasi güçlerin büyük bir çoğunluğu SHP'yi destekleme kararıyla ortaya çıktılar. Hatta bazıları ANAP dışında tüm burjuva muhalefete oy verilmesi doğrultusunda çağrılar yaptılar. Burjuva muhalefetin bile seçim boykotunu tartıştığı bir dönemde, seçimlerde "burjuva partilerine oy yok" diyenleri "sol" sekterlikle suçladılar. Vs.

Seçimlerden çok büyük beklentileri olanlar da vardı. TKP ve TIP iki yıldan beri yaptıkları hazırlıklarla birlik programlarını burjuvaziye hoş görünecek bir biçimde değiştirdiler. Halklarımızın taleplerine cevap vermiyen, oldukça geri bir programla, diğer "Sol Birlik" ortaklarını da ekerek, resmi yollardan, resmi bir parti olabilmek için

genel sekreterlerini başkent Ankara'ya yolladılar.

Sonuç olarak; 29 Kasım erken seçimlerinde de işçi sınıfı hareketi adına yola çıkanlar, işçi sınıfına yol göstermediler. Bağımsız bir politika ortaya koyamadılar. Denenmiş denediler. Dün Ecevit mavisinin peşinde koşturulan işçi sınıfı ve emekçi halkımıza, bu gün de SHP ehveni şer olarak sunuldu ve sunulmaya devam ediyor. Kuşkusuz bu politik tutum, sol siyasal güçlerin ve özellikle hiçbir zaman iktidarı hedeflemeyen reformistlerin, kendilerine güvensizliği içinde taşımaktadır. İşçi sınıfının ve emekçi halkımızın, kendilerini anlıyamıyacağı kuşkusu, bu politikada gizlidir.

Oysa Türkiye'nin şu andaki ekonomik ve siyasal tablosu, Özal iktidarının çok büyük zorluklarla karşı karşıya olduğunu açıkça göstermektedir. Burjuva politikacıları bile Özal'ın iktidarı beş yıl sürdürmeyeceği, uygulanan

ekonomik politikanın sonucu olan açlık, işsizlik ve baskıların ani patlamalara sebep olabileceğini basına yansıtılmaktadır. Bunları şimdiden görmek ve doğacak fırsatları en iyi biçimde değerlendirmek görevi, demokrasi güçlerine kendisini dayatmaktadır. Yaşamın her alanında gelişen muhalefeti toparlamak, öncülüğüne yetişmek, anti-sömürgeci, anti-faşist mücadelede devrimci bir kanala kanalize etmek için, azimle ve kararlılıkla ileri atılmak gerekiyor. İşçi sınıfına, emekçi kesimlere ve bir bütün olarak Kürdistan halkına güven vermenin ve mevcut toplumsal muhalefeti kazanmanın yolu budur. Bu yolda radikal adımlar atmanın elbette bir takım riskleri olacaktır. Ancak, uzlaşmacı tutumun da doğuracağı sonuçların daha az riskli olmayacağını akıldan çıkarmamak gerek.

* * *

FRANSIZ REHBER "KÜRTÇÜLÜK PROPAGANDASI"NDAN BEŞ YIL AĞIR HAPİS CEZASINA ÇARPTIRILDI

Diyarbakır devlet güvenlik mahkemesi (DGM) 8 Aralık 1987 günü, Fransız turist rehberi Michel Caraminot'u "Kürtçülük ve Ermeni propağandası" yaptığı gerekçesiyle, Türk ceza yasasının 142/3. maddesi gereğince 5 yıl ağır hapis cezasına çarptırdı.

Beraberindeki 20 kişilik turist gurubuyla, turistik geziye çıkan rehber Caraminot, Urfa'da kiliselerin "ermeniler tarafından yapıldığını" söylemiş, ayrıca turist kafilesine Kürdistan tarihinden de bahsetmiş. Bu, onun için "büyük bir suç" teşkil etmiş. Ve hakkında dava açılarak 7 Haziran 1987 tarihinde Urfa'da tutuklanmasına neden olmuş. Daha sonra Diyarbakır DGM'ye sevk edilen rehber, tutuksuz olarak yargılanmasına karar

verilerek tahliye edilmiş.

Caraminot tahliye olduktan sonra esrarengiz bir şekilde Fransaya kaçmıştı. Bu kaçışın sırrı bir dönem kamuoyundan gizli kaldıysa da, rehberin ceza yemesiyle birlikte yaptığı açıklama, Özal iktidarının çifte sıdandartlı, ikiyüzlü politikasını birkez daha, açığa çıkardı.

Fransa'nın Nantes kentinde yaşayan Caraminot, cezası kesinleşince yaptığı basın toplantısında kaçışını ve kendisine yapılan uygulamaları şöyle açıkladı:

"Özal, bana yardım için, Fransız Başbakan'ı Chirac'a söz vermişti. Bunu bana bizat Chirac açıkladı." Caraminot başbakan Özalın bu ikiyüzlülüğü hakkında da şöyle diyordu:

"Oysa Türkiye'de seçimler yapıldı. Başbakan Özal, bu seçimlerin Türkiye'de gerçek demokrasinin yerleşmesi için ilk adım olduğunu öne sürdü. Bu durumda aklıma sadece iki şık geliyor; ya Özal Türkiye'de hiç bir şeyi kontrol edemiyor, ya da, içeriye başka, Avrupa'ya başka konuşuyor. Özal, son kez Berlin'de Fransa Başbakanı Chirac'la biraraya geldiğinde, benim olayımdan sıkıntı duyduğunu, dosyamda, aleyhimde somut bir şey bulunmadığını ve sorunun en kısa zamanda bir çözüme kavuşacağını söyleyip, bana söz vermişti. Fransa'ya kaçışından üç gün sonra, Fransa Başbakanı tarafından kabul edildim. Chirac bana, Türkiye Başbakanı ile görüş-

tüm, iki taraf da sessiz kalırsa, olayın kapanmasında anlaşlık' dedi. (Hür. gaz. 9 Aralık 1987)

Mahkemenin kendisine verdiği ceza karşısında tepkisini dile getiren ve açıklamalarıyla bürokrasinin oyunlarını sergileyen Caraminot, şöyle devam ediyordu: "Oysa, hem Fransız Büyükelçiliği yetkililerine ve hem de bana kısa sürede beraat edeceğime dair söz verilmişti. Benden sadece, Fransa'da konuşmam istenmişti. Ben ise tam aklanmayı beklerken beş yıla mahkum olduğumu duyuyorum. Olacak iş değil. Bu karar, Başbakan Özal'ın Avrupa'ya dönük vaatlerinin yüzünde patlayan bir samar sanki." (agg)

KÜRDİSTAN TARİHİNDEN BİRKAÇ SAYFA

GİRİŞ

Hiç şüphesiz ki, Ortadoğu'nun en eski halklarından birisi de Kürt halkıdır. Bu araştırmanın amacı, Kürt halkının kökenini, geçirdiği evreleri, sosyal yaşamını ve tarihini detaylarıyla incelemek değildir. Bu yazının amacı, Kürt halkının tarihini kısa ve öz olarak ele alıp incelemektir. Ancak şunu da belirtmek gerekir ki, böylesi ciddi bir araştırmayı detaylarıyla yapmak gereklidir. Bu konu Kür-

distan siyasi hareketlerinin ve tarihçilerinin önünde görev olarak duruyor. Biz, bu araştırmamızın, gelecekte yapılacak araştırmalara bir malzeme olacağını umuyoruz.

Günümüzde Kürdistan ulusal ve sosyal Kurtuluş mücadelesi önemli, ciddi ve karmaşık bir süreçten geçiyor. Böylesi bir ortamda bu sorunu ele almamızın çeşitli nedenleri vardır. Daha doğrusu

böylesi bir araştırma hem gerekli ve hem de zorunludur. Çünkü, geçmişi araştırmadan, ondan önemli ve öğretici dersler çıkarmadan, geleceği açıklamak, olayları kavramak, yorumlamak, aydınlığa kavuşturmak mümkün değildir. "Bir şeyi bilmek için, bütün taraflarını, bütün bağlantılarını ve ara bağlantılarını iyice kavramamız, incelememiz gerekir. Bunu tam başaramazsak bile,

çok yanlılık, hata ve katılığa karşı en iyi garantidir.” (1)

İnsanlık tarihi, sınıfların ve halkların mücadele tarihidir. İlk insan toplumu olan ilkel komünal toplumdaki sosyalist topluma varıncaya kadar, toplumlar, değişik toplumsal evreleri yaşamıştır. Bu süreç, bin yılları kapsıyan uzun bir tarihi süreçtir. İnsanlığın bu gün yaşamakta olduğu en üst toplumsal aşamaya, yani sosyalizme, varıncaya kadarki geçen sürede, toplumsal ilerlemeye tüm dünya halklarının katkısı olduğu gibi, Kürt halkının da şu veya bu ölçüde katkısı vardır. Günümüzde hala bazı halkların bağımsız ve özgür olmadıkları bir gerçektir. Ancak bu gerçeklik, sözkonusu halkların kendi bağımsızlıkları ve özgürlükleri için mücadele etmedikleri anlamına gelmiyor. Tam tersine, bu halkların da tarihi, kanlı mücadeleler tarihidir. Bağımsız ve özgür bir yaşamdan yoksun olan ve uluslararası sömürge statüsünde bulunan Kürt halkı da, günümüze dek bağımsızlığına ulaşamamışsa, bunun, ekonomik, siyasal ve toplumsal nedenleri vardır. Ve bu nedenleri de ulusal ve uluslararası planda ele almak gerekir.

“...Doktrinerlerimiz, bir yandan gelişmelerin evrenselliğini ve çeşitli şeylerin ortak niteliklerini tam olarak öğrenmeden önce gelişmelerin özelliklerini ve tek tek şeylerin özel niteliklerini incelememiz gerektiğini, öte yandan, bazı şeylerin ortak niteliklerini öğrendikten sonra henüz iyice incelenmiyen ya da yeni ortaya çıkan somut şeyleri incelemeye devam etmemiz zorunluluğunu anlamamaktadırlar. Bizim doktrinerlerimiz çok tembel; somut şeylerin yorucu incelemesinden kaçınıyor, genel doğruların boşluktan çıkıp geldiğini sanıyorlar ve bu doğruları halkın kavramıyacağı boş formüller haline çeviriyorlar ve bu halleriyle insanı doğrulara ulaştıracak normal yolu ya büsbütün inkar ediyorlar ya da başaşağı çeviriyorlar. . .”(2)

Yukarıdaki alıntıda dile getirilen önemli noktalar, bugünkü aşamada Kürdistan siyasal hareketleri için geçerli olduğu bir gerçekliktir. Tarihimiz incelendiğinde, önemli ve öğretici sonuçlar elde edilecektir. Buna rağmen çoğu siyasal hareketlerimiz ya tarihin bize sunduğu gerçekleri görmezlikten geliyor, ya da bilinçli veya bilinçsizce gerçekler başaşağı ediliyor. Oysa böylesi bir ara-

tırmada başvurulacak yöntem, devrimci yöntem yani diyalektik yöntem olmalıdır. Duygusalığa kaçarak ya da varolan somut gerçeklikler inkar edilerek bir yere varılamaz. Araştırmada elde edilen somut sonuçlar acı olabilir, hoşumuza gitmiyebilir; fakat gerçekleri olduğu gibi görmek ve ondan önemli dersler çıkarmak zorundayız. Bu, aynı zamanda devrimci bir tahlilin gerekliliğidir.

Bu kısa girişten sonra, asıl konumuza dönebiliriz.

KÜRTLERİN KÖKENİ

Kürtlerle ilgili, bu güne kadar, yüzlerce hatta binlerce kitap veya büroşür yazılmıştır. Örneğin; Prof. Qanadê Kurdo'nun belirttiğine göre, Moskova'da 1963 yılında basılan I.S.Musaelyan'ın Kürtlerle ilgili Bibliografik kitabında 2668 makale ve kitap adı geçmektedir. Bunlardan 1497'si Sovyetler Birliğinde, diğer 1171 tanesi de Avrupa'da basılmıştır. Avrupa'da basılanlar da, hemen hepsi İngilizce, Fransızca ve Almancadır. Bu rakamlara Türkiye, İran, Irak, Lübnan, Suriye ve Mısır gibi Ortadoğu ülkelerinde basılan eserler dahil değildir. Kuşkusuz bu ülkelerde basılan eserler de dahil edilince yukarıdaki rakam bir hayli kabarıklık olacaktır.(3)

Bizce Kürdistan tarihi ile ilgili en önemli ve karmaşık konu, Kürtlerin kökeni ile ilgili olandır. Çünkü bu konu üzerinde çok araştırma olmasına rağmen, değişik görüşler ileri sürülmekte ve bu konuda kesin bilimsel bir sonuç elde edilememektedir. Ancak, bu konu ile ilgili son zamanlarda yapılan araştırmalar ve kazılar sonucu elde edilen veriler, bu konuya ilişkin karanlıkta kalan bazı konuları aydınlığa kavuşturmakta ve kuşkuları gidermektedir.

Kürt kelimesi tarihte ilk kez Yunanlı tarihçi ve komutan Ksenefon tarafından "Onbinlerin Dönüşü" adlı eserinde yazılı olarak kullanılmıştır. Ksenefon bu eserinde M.Ö. 400-401 yılında şimdiki Kürdistan'da karşılaştığı Karduki (Carduchi) kavminden bilgi veriyor ve bunların şimdiki Botan'a kadar uzandığını anlatıyor. (4)

Kürtlerin ataları olarak kabul edilen ilk kez Ksenefon tarafından yazılı olarak anılan bu Kardukiler, diğer birçok tarihçi tarafından da kaynak olarak kullanılmıştır.

"Ilağış kiralı Adadnari M.Ö. 2400 yıllarında Karda kabilesinden söz eder ve M.Ö.2200 yıllarında Ur padişahı Kmil Sin (kemil Sin), Kurde toprağını prens Verdenner'e bırakmıştır. 1370'te Hitit Padişahı Şubilkubme, Gurde adında bir topluluğun adını anar. Daha sonraları Asur Kitabelerinde Kardaka Yaylasından ve Kurtie, Kurti topluluğundan söz edilir. . .”(5)

"Bilinen yazılı kaynaklar, Butilerin faaliyetlerini. . .M.Ö. 3.000 yıllarına ulaştırır. O tarihte Emnatum adlı Gutı padişahı, Elamlılarla savaşmıştı, Lugalzakıs adındaki Gutı Padişahı M.Ö. 2900 Yılında Sümer ve Erux (Eruh) Padişahı olmuştur.” (6)

"Tarihin ilk çağlarında Zağros dağları havalisinde Ari ırktan bir dizi halklar yaşamaktaydı. Bunlar "Lulu", "Guti-Cuti" Hardi-Khaldi", "Subari-Hurri"lerden oluşmuştu. Aylamiler ise bunlara oranla Güneydoğunun uzak bölgelerinde otururlardı. Dil yönünden bazı benzerliklere bakarak bazı doğu bilimciler bunların Kafkasya soyundan olduğunu ileri sürerler. Aylamiler dışında saydığım öbür halklar Kürtlerin en eski atalarından bir bölümü olarak kabul ediliyor.” (7)

Değerli Kürt araştırmacısı M.Emin Zeki Bey, Kürtçe olarak yazdığı "Kürdistan Tarihi" adlı eserini hazırlarken Ortadoğu dilleri dışında sadece İngilizce, Almanca ve Fransızca dillerinde basılan Kürtlerle ilgili 250 eserden yararlandığını belirtir. Ayrıca kendisinin de bu konuda yaptığı özel araştırmalar sonucu, belirli bir neticeye vararak Kürtlerin ataları olarak kabul ettiği toplulukları belirli yerleşim bölgelerine göre gruplandırır. Biz de M.Emin Zeki Bey'in bu derli-toplu ve bilimsel görüşlerini olduğu gibi aşağıya aktarıyoruz:

"M.Ö. IX ya da X. yy.larda (Curzon bunu M.Ö XX.yy'la kadar çıkarıyor.) Hint-Avrupa ırkından Zağros bölgesine göçler başlıyor. Bazı tarihsel nedenlerle buraya göç eden Ari'ler, şimdiki Kürdistan'da yaşayan adlarını saydığımız halkları egemenlikleri altına alıyorlar. Onlar da bu göç eden ve yine aynı ırktan olanlarla kaynaşıp birleşiyorlar. Göç edenlerin içinde en güçlüleri, Medlerdi. Medler, bu bölgede Urmiye çevresinde yerleştiler. Daha sonraları Persler, Maniler, Persiyuyiler gibi Ari ırktan olan diğer

halklar da bu çevreye göç ettiler.

A-) Simdi yeniden geriye dönerek Zagros halklarının birinci tabakasını, ilk önce burada olanları inceliyelim:

1-) Lulu veya Lulubum'lar:

Bu halka ilkin Süleymaniye, Şehrezur ve Zahav'da rastlandı. Bunlar Guti'lerle kaynaşarak Hilvan (Halmon) bölgesine ve Kerkük'e kadar yayıldılar. Kerkük bölgesinde bunlara ait eserler elde edilmiştir. Bu belgelerden birisi yazılı bir tablet olup, Akad Kırallı Naram-Sin zamanında yazılmıştır. Macar Admon-des bunu Karadağ'da Gaver Geçidinde buldu. İkincisi de Zahav'da bulundu. (Bu tabletlerin birincisi M.Ö.37.yy'dan, ikincisi ise, 28.yy dan kalmıştır.) Bu da yazılı ve işlemeli bir taşı ve Lulu'ların Kırallı Aninu-Banini zamanında yazılmıştı. Bazı delillerden anlaşılıyor ki Asur'ların bazı yöneticileri ve kralları da Lulu'lardan oluşmuştur. Spayzer'e göre Lulu'ların bir bölümü de Suriye'de yaşamıştır. Asur kırallarından Nasirpol devrinden kalan belgelere göre Luluların uygarlıkları ve çeşitli sanatlardaki ilerlemeleri anlatılıyor. Öyleki Asur Kırallı bunların sanatkarlarından ve bilim adamlarından bir bölümünü kendi ülkelerine götürmüştür.

2-) Guti veya Cuti'ler-Cudi'ler:

Gutiler de Zağros bölgesinde ilk yaşayanlardır. M.Ö 2649 yıllarında Sümer ve Akadlar'ı yenerek ülkelerini işgal ettiler. Bu bölge 125 yıl onların yönetiminde kaldı. Nipur 'da elde edilen bir belgede kırallarından 25 tanesinin adları yazılıdır. (8)

Legeş'lerin de Guti'lere boyun eğdiği ve Gutilerin son kralı Tirigan'ın zamanında bunların yönetimine girdiği bilinir. M.Ö 2574 yılında, Ural Akatta Gutilere saldırdılar, onları yenerek Zağros bölgesinin dağlık bölgelerine çekilmek zorunda bıraktılar. M.Ö 18.yy başlarında Kassitler (Cossaeans) Babile saldırdıklarında Gutilerin de bunlarla birlikte olduğuna tanık oluyoruz. Ayrıca Asur kırallarından Şalmanasır ile Gutiler arasında da şiddetli bir savaş oluyor; Gutilerin egemen oldukları alanlar Ermeniyeden Kimuhi-Tur-Abidin'e kadar uzanıyor; bu çevre de onların vatanı kabul ediliyor.

Şimdi "Guti, Cuti: Kuti" sözcüğü ile

"Kurti" sözcüğü arasındaki ilgiyi araştıralım: Elde edilen tabletlerden birisinde Guti-Cuti sözcüğü okunuyor; yine elde edilen bir başka tablette ise Kurti sözcüğüne rastlıyoruz. Bir başka tablette ise Kutilerin büyük bir aşireti kabul edilen Kaurhi sözcüğü geçiyor.

Kortiyi ve Korti sözcükleri arasında inceleme yapan Doğu Bilimcilerinin birçoğu bunların birbirinin aynı olduğunu kabul ederler. "Kürt Lafının Dil Yönünden İlgileri" kitabında Dreyffer, bu konudaki geniş incelemesi sonucunda şu kanaata varıyor:

"Karda, Kardohi, Kortohi, Gurdi, Kardak, Sirti, Kirti, Gordiya, Kardo, Kardaviye, Koti, Kardaya, Kartavaya sözcükleri ve benzerlerinin hepsi bir kökene dönmektedir. Her ne kadar okunmuş ve söyleniş yönünden birtakım ayrıcalıklar varsa da, bunlar sonuç olarak aynı anlamı taşırlar. Bu değişiklik okunuşlarda, ulusların dil ayrılığı nedeniyle sözcüğün aslını kendi dilleri gereği değişik biçimlerde söylemelerinden, bulunan eski eserlerin okunmasından doğan güçlüklerden oluşmuştur." der.

Bunun sonucu olarak da adı geçen doğu bilimci Ksenefon'un karşılaşmış olduğu Karduların ve Sümerler ile aynı devirde yaşamış Kardailerin şimdiki Kürtlerin asılları olduklarını kabul eder.

Bununla birlikte Zağros halklarının çeşitli savaşlar, göçler ve ilişkiler sonucunda azımsanılmıyacak biçimde birbirleriyle kaynaşıp, karıştıklarını da kabul etmek zorundayız.

3-) Kasayı-Kusi-Kûş:

Bunlar da Zağros kavimlerinden biridir. Şimdiki Kirmanşah bölgesinde yaşıyorlardı. Sonraları Zağros dağlarını aşarak Babil çevresine geldiler. Akatlar bunlara Kosu adını veriyorlardı. Nitekim Kitab-ı Mukdaste'de Kûş adı ile anılırlar. Bir süre sonra bu kavim, Babili işgal ederek Kodoniyâş adı ile önemli bir devlet kurdular. Sonraları M.Ö 7.yy'da Senharipliler bunlara saldırıp bozguna uğrattılar, onları yerlerini terk etmek zorunda bıraktılar. Böylece Kusiler, şimdiki Loristan'a göç ettiler. Burada yeniden güçlenip yönetimlerini sağlamlaştırdılar. İran'daki Ahminiye devleti ile iyi ilişkiler geliştirdiler. İran'dan Babil'e gitmek isteyen Ahmiyeliler bunlara geçit ücreti ödemekteydiler. Bunlar Büyük İskender ile şiddetli bir çatışma yaptılar. Romalı kumandan

Antifanos, doğuya yaptığı seferde Kusilerin ülkesinden ve Peli Tenk denilen geçitten geçti. Kusilerin Miladi 1. yy'a kadar yaşadığı ve şimdiki Lorların kökleri oldukları kabul edilir. Kusilerin güneyindeki aşiretlerinde, Aylami'ler bir süre egemenlik kurdular.

4-) Haldi-Urartu:

Bunların Küçük Asya'nın doğusundan geldikleri sanılıyor. Geliş tarihleri bilinmiyor. Asurilerden gelen söylentilere ve eski eserlerden elde edilen bilgilere göre; Khaldilerin kurdukları devletin sınırı kuzeyde Alexandr Pol, batıda Fırat nehri, güneyde Revanduz, doğuda Urmiye gölüne dayanıyordu. Bir ara Suriyenin güneyine egemen oldular. Başkentleri Van (Tospas) idi. İlk kıralları olan Sardoris'in (M.Ö 840 yılında bu kenti kurduğu sanılıyor.

Bu devlet M.Ö 7.yy'ın sonlarına doğru Medlerin saldırısına uğradı. Bundan sonra Ermenilerin yönetiminde kalan Khaldi (Haldi)ler, bu iki devletin içinde kaynaşarak eridiler. (9)

5-) Subariler:

Bu kavim varlığını "Logal-Ani-Mondu" devletin zamanından kalma elde edilen eserlerden öğreniyoruz. Ki, bu yapıtların tarihi M.Ö XXX. yy'a dek varıyor. Egemen oldukları yerin sınırı; kuzeyde Aylamilerin ülkesine ve Amanos dağlarına dayanıyor, güneyde Suriye'yi içine alıyor.

Asurilerden kalan belgelere göre ise, bunlara Subaro adı veriliyor. (Spayzer, "Mezopotamyadaki Halklar") Bunlar, uzun zaman Asurlarla savaşıyor ve onlara birhayli kayıp verdireyorlar. Asurluların sonlarına doğru Subari devletinin adı kayboluyor, bunun yerine "Nayri" diye bir halkın adı çıkıyor. Nayrilerin, Subarilerin bir kolu ya da aşireti olması olasıdır. Hakkari, Şemdinan bölgesinde Nayrilerle ilgili eserler bulunmuştur. Yine Kusilerin ya da Subarilerin bir kolu olduğu üzerinde anlaşmazlık bulunan Mittanilerin Habur ve Belih nehirleri arasında kesin olarak bilinmektedir, bunlar M.Ö 1500 yıllarında bu bölgede devlet kurmuşlardır.

B-) Simdi de ikinci tabaka: Medler ve onlara bağlı olanları inceliyelim.

Ünlü tarihçilerden Harvi Robens ve Henry Bristyd, bu kavimlerin birbiri-

ne yakın halklar, hepsinin Ari ırktan olduğunu söylerler. Bunların Hint-Avrupa ırkının birer şubeleri olduğunu belirtirler.

Bunlar M.Ö.2500 yıllarında burada görülmektedirler. Daha çok Kazvin denizinin doğusunda ve kuzeydoğusunda yaşamışlardır. Bir bölümü taş devrini yaşarken, bir bölümü maden devrine geçiş yapmıştır. Bir bölümünün ise tarım ve hayvancılıkla uğraştıklarını ve devirlerine göre ileri denebilecek bir uygarlığa sahip olduklarını görüyoruz. Bunun yanısıra okuma-yazmada cahil denebilecek kadar geri olduklarına da tanık oluyoruz.

Arilerden bir bölümü Hindistan'a göç ettiler. Sanskritçe yazılmış **Vidas** adlı dini kitap bunlardan kalmadır. Bu kitap, onların sosyal yaşantılarını ve yaşadıkları tarihlerdeki olayların bir bölümünü de anlatır.

Bir bölüm Ariler ise batıya, güneye ve Mezopotamya'ya indiler. Bunlardan "**Mid-Mad-Med**"ler ve "**Pers-Parsayi**"ler en güçlüleriydi.

1-) Medler

Ari ırktan olan Med'ler Kazvin denizinin (Bahtıryane bölgesi) doğusundan İran'ın kuzey batısına, buradan da kendilerine vatan yaptıkları **Medya** ülkesine iniyorlar. Daha sonra yavaş yavaş çevredeki kavimlerin ülkelerini işgal ediyorlar. Zamanla **Maniler**, **Sisler** ve **Kimri**ler, Medlerle karışıp aralarında eriyorlar. Medlerin Kazvinden göçleri M.Ö IX. ya da X. yy'a ya da, ondan az sonraya rastlar. Asurlardan kalan eserler ve belgelerden anlaşıldığına göre Asurlar bunlara "**Amada-Mada**" adını vermekteydiler. M.Ö VIII. yy'ın sonlarına doğru burada kurmuş oldukları bağımsız devletlerini daha da güçlendiriyorlar. Komşuları Persayiler de bunlara boyun eğiyor. **Ekbatan-Hekmetan (Ecbatana)** -şimdiki Hemedean- şehrine yerleşerek, burayı kendilerine başkent yapıyorlar.

Doğu bilimcilerden **Prof. SAYS** şöyle der:

"Medler, Asurların doğusunda yaşayan ve Kürt aşiretlerinin birleşmesinden oluşan büyük bir devletti. Bunlar dil bakımından Hint-Avrupa sınıfına girerler. Irk olarak da Aridirler." (10)

2-) Nayri-Nehriler

Bunlara da Asurlar zamanında rastlıyoruz. Daha önce de söylediğimiz gibi

Nayrilerin, Subari ve Gotilerin bir bölümü olduğu kanısına varıyoruz. Bunlar cesur ve savaşçı bir kavimdi. Asurlarla birçok kereler savaşmışlar. Şemdinan'da bunlara ait eserlere rastlanmıştı.

Minorski ve Thareu-Dangin'e göre, Nayriler Botan vadisinde bağımsız bir devlet kurmuşlardı. Bazı doğu bilimciler ve tarihçilerde Medlerin devlet haline gelmesinden sonra Nayrilerin bunlarla birleşip kaynaştıklarını kabul ediyorlar.

3-) Kardular (Kardohi)

Bu kavim hakkında iki görüş vardır. Birincisi; bu adın, Goti'nin sonradan değişerek bu biçimi alması ve bunların eski Gotiler olmasıdır ki, bunlar birinci tabakadaki halklara dayanırlar. Asurlar devrinde bu ad Goti, Korti biçiminde kullanılırdı. . . İkinci kurama göre ise bunlar, ya Medlerin ve Perslerin son göç ettikleri ve yerleştikleri bölgelerine geldiklerinden sonra ve ya onlardan önce Ksenefon'un belirttiği yerde yani şimdiki Kürdistan'ın güney bölümlerine gelip yerleşmiş bulunuyorlardı. Sonraları çevre yerlerden gelen aşiretlerle karışmışlardı. Daha sonra bunların bir bölümü İran'a doğru inmiş ve orada yerleşmişlerdir. . .

Asurlar devrinde Sirti adı ile anılan bir aşiretin de Kürt olduğunu ve Sirti sözcüğünün "C,S" harflerinin kalınsesli harflerle birleşince "K" ve ince seslilerin yanında "S" okunmasından doğan söyleniş ayrıcalığından ileri geldiğini; "**Cirti-Sirti**" biçiminde yazılan bu sözcüğün aslının Kürt olduğunu anlatan **Sır Mark Sykes**, bundan sonra bu aşiret (Sirti) hakkında bilgi verir. Bunların şimdiki Zalxo (Zaxo olmalıdır-H.G) çevresinde yaşadıklarını anlatır.

Kürt ulusunun kökeni; ister sonradan göç eden Ari işgaline uğrayarak, bu göçlerin içinde kaynayan birinci tabakadaki Arilerin Zağros bölgesindeki halklarından olsun; ister Doğu Bilimcilerinden büyük bir bölümünün kabul ettiği gibi doğudan göç ederek bu bölgelere gelen ikinci tabaka Arilerden olsun, kendilerine verilen adların arasındaki değişiklik ve ayrıcalıkların bulunuşu öze etki etmez. Örneğin; Spayzer "**Huri**"lerle (**Hurrians**) ilgili konuda bunlara ait dokuz ad sayar: "Hurlu, Huri, Kurhuruhi, Hurihu, Hari, Muri, Hurit". Bu adların hepsi de bu halka verilmiş değişik ancak öz olarak birbirine yakın ve aynı anlamı taşıyan sözcüklerdir. Yine **Mitanilerle** ilgili bölümde bunlara "**Mitani, Miytlani**" biçiminde verilen adlardan

başka Mısırlıların bu halka "**Nahari**"ler dediğini, Kitab Mukaddes'te aynı kavme "**Nahara-Aram**" adı verildiğini anlatır.

Lululara gelince; bunlara da "Nullu, Lulubum, Lolomi" adları verilmiştir. Medlere de, "Miyd, Mad, Amad, Mıd, Med" adları takılmıştır.

Bunlar gibi Kürt ulusuna verilen adların da çeşitli uluslarca değişik olarak okunduğunu, eski eserlerden, belgelerden elde edilen adların okunuşundaki değişikliklere uğradığını görüyoruz. Örneğin; Sümerler tarafından Kürtler'e Goti, Cuti, Cudi adı verilmiştir.

Asuriler ve Aramiler tarafından Kürt'lere "Goti, Kuti, Garti, Kârdo, Kârdaka, Kârdan, Kârdak" adları verilmiştir. Yine Kürt'ler İranlılar tarafından; "Kortiyu, Sirti, Korhaha" adı ile adlandırılıyordu. Yunanlılar ve Romalılar ise Kürt'ler için Kârdohuy, Kârdak, Kârdüki, Kârdokây sözcüklerini kullanıyorlardı. Ermeniler tarafından Kürt'lere; Kârdoin, Kih, Kih, Kerhi, Korhi adları veriliyordu. Araplar ise Kürt'ler için; Kürdi, Kârdoyi, Bâkarda, Kértaviye, Curdi, Cudi adlarını veriyorlardı, şimdi de çoğul biçimi ile Ektrat sözcüğünü kullanmaktadırlar.

Bunlar tek bir Doğu Bilimcinin incelemeleri sonucunda elde edilmiş değildir. Birçok uzman Doğu ilimcinin geniş incelemelerinin sonucudur. Yine Spayzer, Haldi, Kâldi ve Kâydoyi adları ile adlandırılan Haldileri de Kürtlerin sınıfına dahil edip, kökenlerinin Kürt olduğunu kabul ediyor." (11)

Devam edecek

- 1- Lenin, Sendikalar Üzerine. Aktaran, Koçgiri Halk Hareketi, Komal Yay. S.17.
- 2- Mao Çe-tung, Teori ve pratik, Nakleden Komal Yay. age. S.13
- 3- Bak. Kürtlerin Kökeni, İhsan Nuri, Yöntem Yay.S.7
- 4- Bak. Ksenefon (Anabasis) "Onbinlerin Kürdistan'dan Geçiş", Komal Yay. 1977
- 5- İhsan Nuri, Age. S.17
- 6- İhsan Nuri, Age. S.20
- 7- M.Emin Zeki, Kürdistan Tarihi, Komal Y. S.38-39
- 8- Cambridge, Eski Tarih, Cilt I, s.423, Age'nin dip notu
- 9- Cambridge, Eski tarih III. Cilt, Age'nin s.40'taki dip notu.
- 10- SAYS, Tarihçilere ait genel tarih, Cilt II
- 11- M.E.Zeki, age. s.38-53

BURJUVAZİNİN ORTAYA ÇIKIŞI

(III)

BURJUVA MİLLİYETÇİLİĞİ VE TARİHİ EVRİMİ

Burjuva milliyetçiliği, feodalizmin dağınkılığına ve bölük pörçüklüğüne karşı, aynı dile ve aynı kültüre sahip insanların birlikte ortak bir pazar çevresinde birliği hedefine yönelik ortaçağ feoarşı verilen anti-feodal mücadele sürecinde **tüccar ve zanaatçıların dünya görüşü** olarak ortaya çıkıp gelişti.

Başlangıçta ayrı, bisoyutlanmış, kendi kendine yeten ekonomik birimlerin, doğrudan yeni üretici güçlerin gelişmesi önünde engelleyici bir rol oynarken; ilk defa bu alanda ortaya çıkıp anti-feodal kavga için gelişen burjuva milliyetçiliğinin, feodallerin fiili olarak baskı altına aldığı -burjuvazi dahil- tüm emekçilerin çıkar ve istemlerine uygun düştüğünde **demokratik** eti vardı. Aynı şekilde toplumsal gelişmenin önünde ayakbağı durumunda bulunan feodal üretim ilişkilerin tasviye aracı olması yanında emekçi yığınların bu ilişkilerden kurtulmasını beraber getirdiğinde, **devrimci** bir nitelik kazanmıştı.

Feodalizm iktidardan alaşağı edilip iktidar burjuvazinin eline geçtikten sonra, buraya kadar olan son sınıryla birlikte **devrimci-demokratik özünü yitirip** sadece burjuvazinin amacına uygun şekilde işlev görmeye başladı. Yani kazandığı muhtevasıyla beraber resmi işlevi, bu sefer, feodallere karşı birlikte savaşan işçilere, köylülere ve diğer emekçi katmanlar üzerinde burjuva baskısını ve

sömürüsünü meşru ve haklı kılmak oldu. Böylece tarihsel ilerililik miadını doldurup emekçi halka karşı, burjuvazinin elinde karşı-devrimci bir görevi üstlendi.

Bunun ardından sistemin düşün araçları veya diğer bir deyişle ideolojik araçları, burjuva milliyetçiliğini emekçi kitlelere götürmek ve onlara benimsetmekle işe başladılar. Feodal despotluğa ve onun en önemli dayanağı kiliseye karşı, emekçi yığınların verdiği mücadeleyle iktidar otoritesi burjuvazinin eline geçtikten az sonra, burjuvazi eski din ideolojisini tekrardan kullanmaya koyuldu. Bunun için, kilise veya cami artık burjuvazinin hizmetinde yeni görevine başlıyarak bu arada milliyetçiliği de yayma işine koyuldu.

Böylece, bir zaman okul öğrencilerine dini eğitimi vermeye giden rahibelerin yerine, aynı okullara şimdi öğretmenler tain edilmiştir. Ama düzene "uslu" çocuklar yetiştirmek üzere din dersi eğitimini, bu sefer yeni öğretmenler veriyordu. Yine din ideolojisiyle milletçiliğin birleştirilmesine hizmet edecek, sömürüyü gizliyecek yeni fikirlere ihtiyaç vardı. Nitekim eski toplumu yerip, yenisini göğe çıkarmaya çalışan burjuva ideologları "milli birliği ve bütünlüğü", "imtiyazsız-sınıfsız kaynaşmış toplumuz" iddiasını (safsatasını) haklı kılmak için çalışırken bir yandan da "Tanrı ulusumuzun başka ulusları yönet-

mek için yaratmıştır" (Türk'lere yansması: Tanrı Türk'ü korusun) iddialarıyla bu tamamlanıyordu.

İşte burjuva milliyetçiliği asıl kimliğine bu dönemde kavuşarak gelişti.

Her ne kadar milliyetçilik bir bütün olarak, burjuva ideolojisinin bütünü veya tamamı değilse de, bu tüm ideolojik kurumlara girmez ya da onun içinde yer almaz anlamına gelmiyor. Bilhassa bu kültürden siyasete, zanaattan edebiyata, felsefeden hukuka kadar geniş bir yelpazede yer alan tüm üst yapı kurumlarına girerek, bizzat onların muhtevalarının ana işlevinde aktif rol oynuyor. En basit bir zanaat olayında bile; sınıf baskısı ve sınıf ayrılığının gizlendiği, ulusun yüceltiliğini görmek mümkün.

O halde burjuva milliyetçiliğinin tüm düşün ve eğitim alanında ana işlevi, emekçi halk üzerindeki baskı ve sömürüyü meşru kılıp başka uluslara karşı düşmanlığı körüklemektir. Türk burjuvazisinin "Türkün Türkten başka dostu yoktur" dediği gibi. . . Ve bununla da, burjuvazi, emekçi halkı sınıf savaşımından alıkoyup, başka halklara karşı, kendi amacı için istediği an kullanmak olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Aslında milliyetçiliğin iktisadi bir temele dayanarak geliştiği ve böylece resmi işlevini yerine getirdiğini söylemek gerekir. Zira milliyetçiliğin geçirdiği tarihi

evrim sürecine baktığımızda bunu açık bir şekilde görebiliyoruz.

Paris komünü, ilk işçi köylü iktidarı olarak ortaya çıktığında, milliyetçilik yeni bir aşamaya girerek yön değiştirdi ve yeni biçimine kavuştu. Bu biçim değişikliğinin kökü burjuvazinin siyasi ve ekonomik yetmezliğine dayanmakla birlikte, daha önce beraber aynı saflarda, feodallere karşı savaşmış ilerici halk kesimlerini, işçi sınıfı hareketini ve komünistleri, anti-kapitalist eylemlerinden ötürü, "kışkırtıcı", "ulus düşmanı" ve "vatan hainleri" ilan etmekle işe başladı. Bundan daha da ileri giderek yabancı ülke topraklarını ele geçirmek için milliyetçilik silahı ile özde burjuva çıkarı olan, fakat bunu sözde "milli çıkarlar" uğruna imiş gibi gösterip emekçi halk yığınlarını haksız talan savaşlarına sürükledi. Bu savaşlarda Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkeleri askeri zor yoluyla işgal edilerek, yerli halklar soyulup soğana çevrildi. Bu eylemlerde yüzbinlerce insan öldürüldü. Bu arada, burjuvazi milliyetçilik silahını bağınazca kullandı, "üstün ırk", "büyük ulus" teorileri ilk kez bu dönemde ortaya atıldı. Aynı şeyin ülkede işçi sınıfının iş, ekmek, özgürlük istemleri uğruna yürüttüğü kavgasına karşı da kullandığı da görüldü.

Böylece, milliyetçiliğin birinci aşaması diyebileceğimiz bu dönem

hemen hemen her ülkedeki evrimi bu şekilde yaşandı.

Daha sonra Rusya'nın emperyalist cepheden kopması ve işçi-köylü devletinin ortaya çıkıp gelişmesi, ardından 1929 emperyalist sistemde büyük ekonomik buhranın baş göstermesiyle birlikte, burjuva milliyetçiliği uğradığı evrimle yeni bir aşamaya girdi.

Bu aşama; emperyalistlerce o güne kadar paylaşılan dünya pazarlarının yeniden paylaşılması ve yeni sermaye, yatırım alanlarının bulunmasıdır. Ve aynı zamanda emperyalist sistemi saran ekonomik buhrandan hiç etkilenmeyen, daha ziyade planlı sosyalist ekonominin bir başarısı olarak daha bir gelişme gösteren genç SSCB'yi ortadan kaldırmak amacıyla yönelik milliyetçiliğin, emekçi yığınları "vatan", "millet" uğruna savaşa sürüklemek üzere bolca ve daha demogojik bir biçimde kullandığı bir dönemdir.

Özel olarak bu dönemde Musollini İtalyasıyla, nazi Almanya'sı bağnaz milliyetçiliği kullanma ve onu şahlandırmada baş rolleri oynadılar.

On milyonlarca insanın ölümü ve bir o kadarının sakat kalmasıyla sonuçlanan ve insanlığa çok pahalıya mal olan II.Dünya Savaşı'na milyonlarca insan, "Nasyonal çıkarlar tehlikeye girdi" diye sürüklendi. Gene bu savaşta en uç noktaya vardırılan milliyetçilik, insanların fiziksel ve biyolojik yapılarını dahi suç sayıp "yüce ulus", "üstün insan" gibi ırkçı sığanları bolca kullandı.

Alman nazileri, Almanya'da yaşayan Yahudileri ve ayrıca komünistleri hedef göstererek; ekonomik buhranın sebebinin bunlar olduğu ve bunlar "yüce Alman ırkını" bozuyorlar gerekçesiyle "vatan" düşmanı ilan edip milyonlarcasını gaz odaların-

da katlettiler. Yine savaş cephesine gönderilen milyonlarca insan, saldırgan milliyetçilikle şartlandırılmış ve böylece 40 milyon insan ölmüştü, öldürülmüştü.

Kısaca, bu emperyalist savaşta burjuvazi, milliyetçiliği en barbar biçimde kullandı. İçerde, işçi sınıfı ve emekçi halk kesimleri üzerinde baskı, sömürü ve savaş kışkırtıcılığı aracı olarak kullandığı gibi, dışarda ise halklararası düşmanlığın en koyusunu yaşatma aracına dönüştürdü.

İlerici güçlerin başarısı sonucu bu dünya savaşında faşizm yenilince Dünya Sosyalist Sistemi doğmuş oldu. Bununla birlikte milliyetçilik kısmen gerilediyse de, savaş sonrası dönemde yeni bir aşamaya girdi. Milliyetçiliğin bu yeni türü, daha çok yeni ortaya çıkan sosyalist sisteme karşı uluslararasılaşma biçimiyle kendisini gösterdi.

Vaktiyle "bütün insanlar kardeşler" sloganı, feodallere karşı, bütün sınıfları anti-feodal savaşta biraraya getirmiş ve bu anlamda ilerici bir rol oynamıştı. Kapitalizmin ileri aşamasında bu slogan emperyalist burjuvazinin elinde "modern sınıf savaşlarının nedeni, sınıf baskısı ve sömürsü değil, ulusların varlığıdır." biçimine dönüştü. O halde ulusları ortadan kaldırmak gerekir (!) denilmekle birlikte, özünde sınıfların varlığı ve savaşının reddi temelinde emperyalist sömürgecilğe karşı verilen ulusal kurtuluş savaşlarının yadsınması amaçlandı.

Bu nedenledir ki, ABD emperyalizmi dışarda kozmopolitizmi örgütlerken, içerde "tanrı Amerikalıları dünya'yı yönetmek için yaratmıştır." diyerek kaba bir milliyetçilik propagandası yapmaktadır. Aynı şekilde Avrupa burjuvazisi de, bir yandan Avrupa'da tek bir Avrupa yurttaşı yaratmak üzere propaganda yapı-

rak Avrupa şövenizmini yayarken, diğer yandan da her ülke burjuvazisi ülkesinde nasyonalizm propagandası yaparak aynı madalyonun iki yüzü olan kozmopolitizm ve milliyetçiliği böylece birlikte yürütmektedirler.

Anlaşılabileceği üzere, ikinci aşama öncesine kadar kısmen "milli" bir niteliği olan milliyetçilik, artık sadece uluslararası sermayenin hizmetinde, sosyalist sisteme, anti-emperyalist güçlere, ulusal kurtuluş hareketlerine ve işçi sınıfının barış, demokrasi ve sosyalizm savaşımına karşı emperyalist burjuvazinin uluslararası bir silahı haline geldi.

Her ne kadar değişik ülkelerde burjuvazi, bu gün milliyetçilik silahına sarılıp "ulusalci" görünmek istiyorsa da, bu özünde emekçi kitlelerin gözlerini boyamak üzere başvuru kaba bir demogojiden başka birşey değildir. Ne var ki, bu "ulusalcılık" demogojisi uluslararası sermayenin ortak çıkarlarına zarar vermeyecek dozajda yapıldığı açıktır. Örneğin; bu gün sömürgeci Türk burjuvazisi "vatan topraklarını" barış ve demokrasi düşmanı ABD emperyalizmine kiraya verirken bir yandan da sadece buna karşı çıktıkları için "milli birlik ve bütünlüğü" bozuyorlar gerekçesiyle ilerici-devrimci insanlar ağır hapis cezalarına çarptırılıyor.

Elbette ki, sömürgeci Türk burjuvazisi bunu boşuna yapmıyor. O herşeyden önce emperyalist tekellerin çıkarlarıyla beraber kendi çıkarını düşünür. Kendi çıkarları ise ülke topraklarını ve sömürgeci Kürdistan'ı ABD ve batılı tekellere kiraya vermekle veya satmakla teminat altına alınır. Her ne hikmetse, vatan topraklarını satanlar hain olmaz; ama bu politikaya karşı çıkanlar "vatan haini" ilan edilir.

Esas itibariyle konumuz

Türk burjuva milliyetçiliğini irdelemek olmadığından biz bu konu üzerinde durmaktan çok, konumuzun mahiyetine bağlı kalarak sadece birkaç örnekle yetindik. Okuyucunun dikkatini dağıtmadan biz yine asıl konumuza dönüyoruz.

Yukarıda anlattıklarımıza bağlı olarak, bu gün gelişmiş kapitalist ülkelerde görülen milliyetçiliğin diğer bir yönü de, emperyalist tekellerin "geri kalmış" ülkelerde, sermaye yatırım yoluyla elde ettiği artık-değer'in, "medeni" ülkelerde yarattığı zenginlik ve bunun sonucu olarak kitle yaşam seviyesinde görülen nisbi iyileşmeye karşılık, egemen teknelci sermayenin başvurduğu milliyetçiliktir. Bu milliyetçilik, daha çok geri ülke halklarının çok yönlü geri bırakılmışlığının bir ürünü olan açlık, yoksulluk ve eğitimsizliğin, gelişmiş ülkelere oranla yarattığı dengesizlik kullanılarak yapılmaktadır. Örneğin; geri kalmış ülke halkları işaret edilerek, "tembel", "bilgi ve beceriden yoksun" "kültürsüz" olarak nitelendirilirken, kendilerini "medeniyet taşıyıcısı" olarak göstererek, bir yandan da "çalışkan", "becerikli", "kültürlü ulusumuz" gibi kaba bir şövenizm propagandası sürekli işleniyor.

Böylece egemen burjuvazi geri bırakılmış ülkelerin sömürsüyle yarattıkları kendi cennetlerini çok çeşitli kitle iletişim araçları aracılığıyla "üstün ırk" imajını vermek için kullanıyor. Açıktır ki, bu gelişkin teknik aracılığıyla yapılan propagandalar, kitlelerde diğer halkları hor görme, bilgisiz cahil görme vb. eğilimlerin doğmasında etkili oluyor. Nitekim bir bütün olarak Avrupa'da gelişen yabancı düşmanlığı bu çalışmaların bir sonucu olarak gün geçtikçe boyutlanmaktadır. Bu propagandalarla işçi sınıfı-

Devami s. 15 te

BARIŞ VE SİLAHSIZLANMADA YENİ BİR ADIM

Bastarafı S. 16 da

bir propağandaya hız verildi. Diğer bazı konuların yanında işlenen asıl tema, "Sovyetler- de insani hakların olmayışı ve yahudilere baskı yapıldığı, batıya göçmelerine izin verilmediği" iddiasıydı. Gerici basın bu konuyu günlerce işledi. Sovyetler aleyhine gösteriler düzenlendi. Yine Gorbaçov'a bütün basın toplantılarında bu türden sorular soruldu. Gorbaçov, düzenlediği basın toplantılarının birinde, kendisine yöneltilen bu konuyla ilgili bir soruya şu yanıtı verdi:

"siz ne kadar bağırırsanız bağırın, ne kadar yazarsanız yazın ve neka dar yürürseniz yürüyün, biz doğru bildiğimiz yoldan şaşmıyacağız ve bu konuda en küçük bir taviz vermiyeceyiz. Bizim,ülke güvenliğimiz konusunda önemli bilgilere sahip bazı kişilere, ülkemizi terk etme izni vermiyeceyiz." Bu kesin cevaptan sonra, basın ve yayın, sürdürdükleri olumsuz kampanyaya, kısa bir süre de olsa, ara vermek zorunda kaldılar.

Anlaşmanın Kapsamı

Şunu hemen belirtelim ki, söz konusu anlaşma, önemli bir adım olmasına rağmen, sorunun çok küçük bir halkası konumundadır. Ve dünyadaki atom başlıklı silahların ancak % 3'ünü kapsamaktadır.

Sovyetler Birliği ile ABD arasında daha önceden böyle bir anlaşmanın imzalanmamasının nedenlerinden biri, ABD'nin, Sovyetlerin Doğu Avrupa'da konumlandırılmış silahları ile ilgili açıklamalarını yetersiz bulması ve Sovyetlerin açıklanandan daha fazla atom başlıklı silahlara sahip olduğunu ileri sürmesiydi. Sovyetler ise, söz konusu silahların bir bölümünü bir

yıl öncesi geri çektiğini açıklıyordu. Varılan anlaşmayla SSCB'nin bu konuda verdiği bilgilerin doğruluğu ABD tarafından kabullenildi.

Diğer taraftan, ABD bu anlaşmanın imzalanmasına kadar, kendi toprakları üzerinde konumlandırılıp SSCB'yi hedef alan herhangi bir Pershing IA silahının bulunmadığını, bu tip füzelerden sadece 72 adet bulunduğunu ve bunların da B.Almanya'da konumlandırılmış olduğunu açıklıyordu. Oysa varılan anlaşmayla ABD, kendi toprakları üzerinde konumlandırılıp Sovyetleri hedef alan 170 Pershing IA füzesi olduğunu kabul etmek zorunda kalıyordu. Anlaşmanın metnine dayanarak verdiğimiz bu iki basit örnek bile ABD'nin bu konudaki samimiyetsizliğini açıklar niteliktedir.

Varılan anlaşmayla yok edilmesi kabullenilen silah ve sayıları şöyle sıralanıyor.

ABD	Atom baş. denizaltı füzeleri.279
	Pershig I A170
	Pershing II126
SSCB	SS 4.....52
	SS 12122
	SS 20405
	SS 2350

Yine anlaşma gereğince tüm bu silahlar üç yıl içinde yok edilecek ve yok edilme anında karşı tarafın denetimine izin verilecek. Ayrıca yok edilecek silahların yerine yenileri konumlandırılmıyacak.

Varılan anlaşma, özellikle Avrupa kamu oyunda çoukuyla karşılandı. B.Almanya ve İtalya'da çok büyük gösteriler yapıldı. Devlet başkanları ve hükümet yetkilileri olayı

tarihi bir adım olarak nitelirken daha ileri adımların atılmasını umut ettiklerini belirttiler. Bu arada İngiltere'de Cruise füzelerinin konumlandırıldığı Greenham Common hava üssü önünde 6 yıldan beri kamp kurarak eylemlerini sürdüren bayan göstericiler, yapılan anlaşmanın olumlu, ancak kuşkuyu dağıtıcı olmadığını belirterek, sözkonusu üstteki son füze sökülünceye kadar eylemlerine devam edeceklerini belirttiler.

Tüm bu gelişmeler yaşanırken, insanların kuşkularını kanıtlarcasına, ABD'nin konuyla ilgili samimiyetsizliği görülmeye başlandı bile. ABD yeni bir nükleer deneme yaptığını bütün dünyaya açıkladı. Bu açıklama, emperyalist silah tekellerine ve diğer emperyalist ortaklara "endişe etmemeleri"nin işareti olsa gerek.

Aynı zamanda Türkiye, batı basın ve yayın organlarında ön plana çıkarıldı. B.Almanya'daki Pershing füzelerinin Türkiye'ye kaydırılacağı konusu işlendi ve buna paralel olarak da Türk basını, Sovyetlerin Türkiye sınırında çok büyük bir güce sahip olduğunu ve bunun da Türkiye'nin güvenliğini tehlikeye soktuğunu öne süren konuları işlemeye başladı. Ardından, Dışişleri, Milli Savunma Bakanlığı ve Silahlı Kuvvetler, Avrupa'da Sovyetler Birliği lehine olan konvansiyonel silah dengesizliğinin Türkiye'yi kaygılandırdığını, Türk Silahlı Kuvvetlerinin modernizasyonunu kendi imkanlarıyla gerçekleştiremeyeceklerini açıkladılar.

Oysa sömürgeci Türk ordusunun bu derece kuşkulananlarına gerek te yoktu. Anlaşma sonuçlanır sonuçlanmaz, NATO sözcüsünün Washing-

toantısında B-61 bombalarının modernizasyon planının Türkiye, Hollanda, Belçika, İtalya ve Yunanistan'ı kapsadığını açıklıyordu.

B-61 Nükleer bombası, f-16 ve Tornado uçaklarının ayrılmaz bir parçası olarak görülüyor. Bu silahlar NATO üyesi ülkelerde bulunan ABD taktik hava kuvvetlerine tahsis edilecek. Ayrıca F-111 adı verilen uzun menzilli ve nükleer yetenekli uçakların da NATO ülkelerindeki sayısının artırılması düşünülüyor. ABD, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu bazı ülkelerde bu amaçla 1000 hangarın yapıldığını daha şimdiden planlamış durumda.

Aralık ayı başlarında Türkiye'yi resmen ziyaret eden NATO Başkomutanı Orgeneral Galvin'in; Türkiye'nin ek nükleer yükümlülük alması gerektiği biçimindeki açıklamaları da göstermektedir ki, bazı batı Avrupa ülkelerinden sökülmesi düşünülen nükleer silahların ceremesini Türkiye emekçilerine ve Kürdistan halkına çekirmek isteyenler var. Ve bu planlar için açık pazarlıklar daha şimdiden başlamış durumda.

Yine son günlerde ABD'nin İsrail ile ortaklaşa nükleer başlıklı silahlar üretmeyi kararlaştırdığı, bu silahların İsrail topraklarına yerleştirileceği ve Sovyetleri hedef alacağı batı basınında yer alan konulardan biri.

Sonucun ne olacağını gelecek günler bize gösterecektir. Ancak silahlanmaya, bir tek günde 28 Milyar Dolar harcanan dünyamızda varılan anlaşma, insanlık için çok önemli bir adımdır. Ama emperyalizmin bu konuda samimi olmadığı ve doğası gereği olamayacağı açıktır. Barış ve silahsızlanma mücadelesinde bu açıklık gözden uzak tutulmamalıdır.

LI SER ZIMAN

SÍPAN DÍCLE

Çêbûna Zıman

Dı vê nivisa xwe de ez dıxwazım bı kûrtahi lı ser zıman rawestım.Ez pıspore zimên ninim û ji bı l vê yekê, dıbe ku hınık kêmasiyên mın ji hebin.Dıvê xwendevan, ev nuxta ha ji ber çav dûr nexın.

Dı diroka cıvatan de zıman cıheki giring dıgire. Wek têt zanin,lı cihanê,dı jıyana cıvatan de,pênc tipên cıvatan hatine ditın.

1-Cıvata Kevnare a Kominali, 2- Cıvata Koledari, 3- Cıvata Derebegi (Feodali), 4- Cıvata Kapitalist, 5- Cıvata Sosyalist. Qasi ku ilmê lêkolin kırıye û daye xûyakırınê, ji destpêka Cıvata Kevnare, heyani Cıvata Sosyalist, bı sedhezaran sal derbasbûye.Bı awaki dın ev pêvajo,dı diroka mirovatiyê de wexteke gelek dirêj distine.

Mırov,fıkır û ramanên xwe, hisên xwe, bı wesita wêjan (gotınan) tinê zimên. Zıman dıbe wesite dı nav mırovan de, da ku mırov bıkarıbın têkılı bı hev u du re daynın û dan u sitandinên xwe pêkbinın.

” Zıman ku deng derdixe, disa dı nav xebatê de çêbû û pêşta çû.” (Cıvata Kevnare, Cıvata Koledariyê, Cıvata Derebegiyê,Weşanxana çep,R.16) Xebaên yek mıroveki, girêdayi xebata tevayiya cıvatê ye.Belam kar u bar, rengê cıvatiyê nişan dıde. Jı bo pêkanina tıştan ku mırov bıkarıbe jıyana xwe bıdomine, hewceye ku mırov bêtın ba hev û dıgel hev bıxebıtın. Ev ji dıbe sedemê hevpeyvın û têkılıyan dı nav mırovan de.

Beri ku zimên çêbıbe,mırov tıştên ku dıxwestın bıbêjın an ji bı yekê dın bıdın fêhmkırin,an bı sûret (şıkıl), an ji bı qırinê (sewt- deng) dıdan xûyakırın. Van dangan hêdi hêdi dı mêmjûyên mırov de cih dıgirt û dıhatın hınık manan. Wexta dı jıyana mırov de pêşveçûn çêbû, kar u bar û haletên çêkırınê giha merhaleke nû û bılındır, bı girêdayê jıyanê û tecrûbên mırov ve, dı nav van dangan de ji êdi ferq çêbûn û ji bo avakırına zimên ev pêşveçûn bû himeki bıngehi. Dı nav jıyanê de şıkıl sıtandin û çêbûna zimên, demeki pır dirêj girt.

Jı çêbûna zimên vır de, êdi dı pêşveçûna mırov de zimên, dıbû haletêki gelek giring. çımki bı wesita (saya) zimên, mırov dıhatın ba hev û dıgel hev dıxebi-

tiyan, hunermendi û tecrûbên xwe yên kar û jıyanê dıgihan hev u du, hunandına kar u barên ortaxi (şırigati) dıkır. Bı saya gotınan e ku mırov dıkare tecrûbên xwe yên kar u bar muhafaçe (bıparêze) bıke, belav bıke û teslimê qernên (neslên) nûhati bıke û hwd.

Zıman Xızmeta Tevayiya Mırovan Dıke

Dı pêşveçûna mırovan de, haletên çêkırınê, yani abori,bıngehê sistema cıvatê ye û ev ji bo pêşveçûnê tışteki heri giring û esasi ye.Dema cıvat, ji sistemeki derbasi sistema dın bıbe, rola heri giring bıngeh dıgire ser xwe. Pışti guhertına bıngehê, bı girêdayê bıngehê ve, ji bo xızmeta bıngehê,sergeheki ji ava dıbe.Ev sergeh ji bı awaki aktif ji bo domandına wê sistemê dıxebıte.

Jı destpêka Cıvata Koledariyê vır de, êdi dı nav cıvatê de du çın (sınıf) hene. Çına serdest ku xudanê haletên çêkırınê ye û çine bıdest ku tê pelçiqandın û keda wi têt xwarın. Lê vêxta mırov dı varê zimên de lı vi rewşê bınhêre, dıbine ku zıman dı bıın emrê çineki de nine ye. Zıman, ji temamê çınan, tebeqan û mırovan re fonksiyona xwe ya taybeti pêktine. Ev rewşa ha dıde xûyakırın ku zimên, rengê çınayetiye nişan nade. Bı awaki dın zimên, hem ji çına serdest re, hem ji ji çına bıdest re xızmet dıke.

Fêde ye ku em lı ser numuneyeki ji rawestın: Cıvatek dema ji kapitalizmê derbazê sosyalizmê dıbe, haletên çêkırınê (makine û hwd.) ku dı dema kapitalizmê de hebûn, devrê sistema sosyalizmê dıbe û dı wi sistemê de sergeheki nû ava dıbe û xızmet ji sistema sosyalizmê re dıke. Zıman ji, devra kapitalizmê de çawa xızmeta cıvata kapitalist a tevayı dıkır, icar xızmeta sosyalizmê dıke. Dı esasê xwe de bıngeha zıman, gramatik, xezına gotınan û hwd. wek xwe dımıne. Dı zıman de tıştên ku têtın guhertın, pêşveçûna ilmê, teknike, kulturê û hwd. de gotınên nû peyda dıbin û ev ji zıman hın devlemendır dıke. Dı nav pêvajoyeki dirêj de dıbe ku hınek gotın emrê xwe tije bıkın û dı bedêla wan de hınekên dın yên nû bıkevın jıyanê.

Ger em van tıştên jorin bıınım ba hev, bı kurtebiri dıgıhıjın vê neticê: Emrê zıman gelêk dirêj e û tesira wi gelek fıreh

e, heta mırov dıkare bıbêje qada tesira wi bê sinor e, û dı her cıvati de ji tevayiya mırov û çınanre xızmet dıke.

Zıman xwedi berxwedan e

Dıroka jıyana çınan û gelan dıde nişandan ku zımanek zu bı zu nayê helandın (asimilasyon) û ji holê nayê rakırın.

”Dırok şahid e ku zıman, lı hember helandına bı zorê, gelek dı ber xwe de dıde û jıyana xwe dıdomıne. Hınık bırokan, dı bedêla ku vi rewşê bıdın xûyakırın, qıma xwe bı heyırbûna xwe tının. Lê lı vır tışteki heyırbûnê tune ye. Domandına jıyana zıman, bı domandına sistema gramatika wi û bı xezına hımê gotınên wi ve têt eşkerakırınê. Asimilasyonciyên Tırk, bı sedsalan xebıtın ku zımanên Gelên Balkan tevlihev nıkın, xırav bıkın û hılweşının. Dı nav wê wextê de,xezınên gotınên zımanên Balkan lı hember tehlûkeki cıddi a guhartınê ma, bı hejmareke mezin bıwêjên (gotınên) Tırki hat qebûlkırın,’nêzbûyin’ û ’dûrbûyin’ çêbû, lê zımanên Balkan dı ber xwe de dan û jıyana xwe domandın. Çıma? Çımki, sistemên gramatikê û hımên xezına gotınan, bı xetên xwe yên bıngehin ve hat parastın.” (J. Stalin,Nıvisên Dawi, Weşanxana Cep,R.29)

Lı ser rengê (qerekerê) zıman, mırov dıkare numûnan zêde bıke,lê mexseda me bı kurtahi rewşa zıman pêşberi xwendevanan kırıne. Dı xalên pêş de, dema em lı ser zımanê Kurdi rawestın,emê numûnên nûh bıdın.

Lê lı vır, pêwıst e em lı ser numûneyeki dın ji bısekınnın:

Wexta mırov du zımanên serbıxwe têkılê hev bıke, ji wan du zımanan, zımaneki sêyemin nahêt holê. Dı nav pêvajoyê de (surecê de), dı wari sistema gramatik û xezına gotınan de, zımanê ku dewlemendır û xurt tır be, ewê serdesti lı zımanê dın bıke û zımanê qelstır (zeiftır) wê hêdi hêdi bêt helandın.

Dıvê em dı dawıya vê xalê de, nuxtaki dın ji bıdın xûyakırın ku ev ji ev e: Bı helandına zorê,ji holê rakırına zımaneki ne mımkun e. Encax, zımanê ku gelan cıvat pêdıpeyive, ger ew gelan cıvat ji holê bêt rakırın, wê çaxê, ew zıman ji, ji mırinê re mehkûm e.

Dom dıke

KURDİSTAN ÜZERİNE...

azınlık haklarına saygı göstermesi için cesur adımlar atmaya teşvik" ettiklerini belirtiyorlar.

Evet, patronlar böyle diyorlar. Acaba bu patronların uşağı TC yönetimi ne diyor? . Kinyas Kartal, Milliyet gazetesine Kürt olduğunu açıklama "cesaret"ini gösteriyor, ANAP, Kürtçülükle suçlanan Nurettin Yılmaz'ı kendi saflarına alıyor, SHP, Kürtçe konuşmanın serbest olmasını programlaştırıyor, DYP'li milletvekili aday,

"kürtçe konuşmanın suç olmayacağını", "meclise girince, Kürtçe haberlerin TRT'de yayınlanması için arkadaşları ile birlikte önerge vereceğini" Ergani'de açıklıyor. Vs.vs.

Zincirin halkaları uzayıp gidiyor. . . Eh, "sabah ola hayr ola" diyelim ve ABD'den Van'a kadar uzanan halkaların neyin önünü kesmek için uzandığını iyice kavrayıp, meydanı çakalların ulularına bırakmalıyım.

* * *

KÖRFEZ SAVAŞI YENİ BOYUTLAR KAZANIYOR.

İran-Irak arasındaki uzatmalı savaştan en üst seviyede yararlanmak isteyen ABD, dönem dönem fiili saldırılarla, dönem dönem de açık veya gizli silah satışlarıyla baştan beri savaşa mühaleci durumdadır. ABD, İran'da Şahın kovulmasıyla ileri karakollarından birini kaybetmiş ve Humeyni rejiminin anti-Amerikancı tutumundan oldukça rahatsız olmuştur. Ortadoğuda'ki güçler dengesini yeniden kendi lehine çevirebilmek için, birçok manavralara girmiş ve değişik dönemlerde Körfez savaşına yönelik değişik taktikler uygulamaya çalışmıştır. Bir yandan İran'a el altından silah satarak yakınlaşmak isterken, diğer yandan Irak'ı teknik ve askeri bilgilerle beslemişti. Daha sonra Musul ve Kerkük'ü işgal planlarını ileri jandarmalarından biri olan Türkiye'ye uygulamak istemişti. Humeyni'yi destekleyen Ortadoğu'daki anti-emperyalist konumda bulunan Libya ve Suriye'ye karşı tavır almış, Libya'ya bombalı saldırıda bulunurken, Suriye'yi terörist devlet olarak ilan ederek saldırı zeminini hazırlamaya çalışmıştı. Bu planlar gereği Türkiye anlaşmalı olarak sık sık Irak Kürdistan'ını bombalılarak Saddam diktatörlüğüne nefes aldirtmişti.

Tüm bu dolaylı ve gizli çalışmalarla ABD, Körfez savaşından istediğini elde edememiş olacak ki, 3 aydan beri Körfez'deki savaş gemilerinin ve askeri güçlerinin sayısını oldukça arttırdı. Saldırı hazırlıklarını tamamladı ve başta İngiltere olmak üzere diğer emperyalist dostlarının ve Arap gericiliğinin de onayını alarak İran'a karşı direkt saldırıya girişti. Daha önce İran'a ait botları bombalılarak nabız yoklayan ABD, 20 Ekim 1987 günü savaş uçaklarıyla İran'ın Basra Körfez'indeki Sasan, Rüstem ve Raks petrol platformlarını bombalılarak tahrip ettiler.

Saldırıdan sonra bir açıklama yapan İran Savaş Enformasyon Mekezi Başkanı Kemal Harrazi, ABD'nin İran'a karşı topyekun bir savaşa girdiğini belirterek "ABD bugünkü saldırısıyla kolayca çıkamayacağı bir batağa girmiştir." diyerek, saldırıya karşı misillemede bulunacaklarını vurguladı.

ABD'nin saldırısını kınayan Sovyetler Birliği, olayda ABD'yi macaralıkla suçladı ve, "çatışma artık gerçek oldu. Ancak, açık olan bunun ABD'ye bir yarar sağlamayacağıdır" dedi .

Kuşkusuz bu ABD'nin ilk ve son sorumsuz eylemi değildir. Saldırıların devam edeceği beklenmektedir. Yine

FRANSIZ REHBER...

Fransız basını bu olayı uzun bir süre sakladıktan sonra, mahkemenin başlamasıyla birlikte ön plana çıkardı. Fransız basın ve TV'si "Ermenilerden ve Kürtlerden söz eden bir Fransız'ın başına gelenler"den uzunboylu söz etti.

Türkiye'de bir Fransız turistin başına gelenler, Avrupa'lı için çok ilginç gelebilir. Gerçekte bu olay, faşist sömürgeci Türk devletinin Kürdistan'la ilgili şöven duygularını açığa vuran uç bir örnek olması açısından ilgi çekicidir. Türk devletinin,

kuruluşundan günümüze kadar, gelmiş geçmiş tüm iktidarlarında, ırkçı-şöven uygulamalarının özü hiç bir değişikliğe uğramadan devam ettiğinin göstergesidir. Avrupa'ya şirin görünmek için, göstermelik demokrasi çığlıkları atmak, sahte seçimler düzenlemek, artık kimse-lerin gözünü doldurmuyor, bay Özal. . . Gerçekler balçıkla sıvanmadı, bundan sonra da sıvamak zor. Tüm sahtekarlıklar ve ikiyüzlü politikalar faşist rejimin gittikçe daralan manevra alanının göstergeleridir.

BURJUVAZİNİN ORTAYA ÇIKIŞI

Bastarafi s.12 de nin mücadelesi gerçek amacından saptırılmakta, işçiler bölünmekte ve birbirine düşman edilmektedir.

Görüldüğü gibi, yukarıda açıklamaya çalıştığımız egemen ve emperyalist burjuvazinin halkçı hiç bir yanı kalmamıştır. Bütünüyle uluslararası sermayenin hizmetinde, başka halklara, işçi sınıfına, yoksul köylülere ve diğer katmanlara karşı baskı, sömürü ve zulüm aracına dönüşmüştür.

Ancak, bundan, bütün ülkelerdeki burjuva milliyetçiliğinin durumu budur anlamı çıkarılamaz. Bu gün, dünyamızda ulusunun başına geçip, kendi ülkesinin ulusal pazarına sahip olmayan ve büyük tekellerin fiili ekonomik tehdidi altında ezilen sömürge ve bağımlı ülkelerdeki burjuvazinin durumu göz önüne alındığında, hala ilerici-demokratik özelliği olduğu görülecektir. Bu da, herkesce bilindiği gibi ulusal kurtuluş savaşları kapsamı içinde görülen sömürge ülkelerdeki ulu-

sal burjuvazidir. Bu burjuvazinin anti-emperyalist politik tavrı, kendi ulusunun pazarını bizzat kendi denetimi altında bulunduran tekeli sermayeye karşı anti-tekeli biçiminde görülürken, anti-sömürgeci politik tavrı ise aynı şekilde işgal edilen pazarını ele geçirmek üzere, vereceği bağımsızlık savaşının yönü ile, siyasal hedefi ulusal bir devlet kurma amacından doğmaktadır. İşte sömürge ülkelerdeki ulusal burjuvazinin vereceği ulusal bağımsızlık savaşı böylesi bir zeminde ortaya çıkıp gelişir.

Besbelli bu zemine uygun düşen düşüncelerde, milli bir öz bulunmakla birlikte, devrimci-demokratik bir muhteva da vardır. Bu anlamda, bu milliyetçilik ile, egemen ulusun kaba milliyetçiliği aynı kefeye konmaz. Biri tamamen emperyalizmin hizmetinde gerici bir yapıya sahipken, diğeri ise, emperyalizm ve sömürgecilik karşısı ilerici bir öze sahiptir. Bu diğer bir tanımıyla ezilen ulus milliyetçiliğidir.

kuşkusuz, ABD'nin bu sorumsuz davranışı Körfez savaşına yeni bir boyut kazandırmış bulunmaktadır. Bu nedenle bölge ilerici ve anti-emperyalist güçlerinin, bir

bütün olarak, oldukça duyarlı davranmaları, ABD emperyalizminin bu terörist eylemleriyle neler yapabileceğinin doğru tahlilini yaparak, ona karşı durmalıdır.

Kürdistan'da istihbarat ağı güçlendirilmek isteniyor

Kürdistan'da uzun vade- li bir savaşa hazırlanmakta olan sömürgeci Türk devleti, yeni yeni tedbirlerle sömürgeci kurumları güçlendirmeye çalışıyor. Özellikle sömürge valiliğinin ihdası ile, başvuru- rulan yöntemlerde belirli bir artış göze çarpıyor. Ancak atılan her yeni adım ve başvuru her yeni yönelim, kısa sürede açığa çıkarılıyor, deşifre ediliyor; fiyaskoyla sonuçlanıyor.

Sözkonusu tedbirlerden birinin, hatta başlıcasının istihbarat ağını güçlendir- mek olduğu biliniyor. "Köy koruyuculuğu" çık- mazının tartışılması sırasında, dikkatlerin bu konuya çekilmesi nedensiz değildi. Sömürgeci devletin kendisi, bu ve benzer tartışmalar sürerken, istihbarat ağını güçlendirmenin hazırlığı içindeydi. Bu sürede Kürt- çeyi (Kurmanci ve zaza- ca'yı) iyi öğrenen çok sayıda subay yetiştirildi. Yetiş- tirilen subaylar, tüccar ve misafir kılığında Kürdistan köylerine sokuldu. Fakat halkımızın sağduyusu ve uyanıklığı sayesinde, tacir kılığında köylere giren askeri istihbarat görevlileri, kısa sürede deşifre edildiler.

Eğitilen uzmanlarla ama- çlara varılmayınca, bu kez, kürdistanlı devrimci ve yurtsever unsurlardan, Kürdistan'daki işçi ve memurlardan yararlanma- yı ve saldırı güçlerini daha etkin ekonomik destekler- le dinamize ederek ama- çlarına ulaşmayı hedeflediler. Ayrıca bu iş için sömürge valisinin emrine 400 Milyar

liralık bir fon verdiler. Böy- lece, devrimci, yurtsever insanları satın alacaklarını, işçi ve memurları devlete bağliyacıklarını ve saldırı güçleri arasındaki sıkıntıları asgariye indirebileceklerini sanıyorlar. Öyleki, işler devrimci-yurtsever unsur- larla açık pazarlıklara kadar vardiiriliyor.

Örneğin; Kürdistan'ın (. . .) şehrinde X arkadaşa şöyle bir teklifte bulunulu- yor: "30.000 DM. para, istediğin kadın ve istediğin marka araba senin emrinde- dir. Ayrıca istersen seni Avrupa'ya da çıkarabiliriz. Buna karşı senden sadece çevrede olup bitenler hak- kında bilgi istiyoruz. Daha doğrusu bizimle çalışmanı istiyoruz." görüldüğü gibi teklif "bayağı cazip" (!). . .Hatta bazan nakit para 30.000 DM'yi aşıyor.

X Arkadaş, halkına ve ülkesine ihanet edemeyeceğini belirtip ajan- laştırma teklifini red edin- ce, bu defa tehditler başlı- yor. X arkadaş tehditlere boyun eğmeyeceğini ve daha fazla üzerine gelmesi halinde sorunu basına yansıtacağını söylüyor. Avını alamıyan alçaklar ise, bu kez başka kapıları çal- mayı deniyorlar. Ve aynı yörede yurtsever kişiliği ile tanınan bir köy imamına benzer tekliflerle gidiyor- lar. Köy imamı (. . .)de ben- zer şekilde, ajanlaşmayı ve sözkonusu teklifleri red edi- yor. Ancak baskılara uzun süre göğüs geremediği için, metropole göç etmek zorunda kalıyor.

Sıraladığımız olaylar sömürge valisinin atanma- sıyla birlikte yoğunlaştırılan ajanlaştırma faaliyetlerinin sadece bir yöredeki örnekleri. Benzer

örnekler çoğaltılabilir. Fakat bu örnekler bile, Parayla "izzet ve ikbal"le sömürgecilerle halkımız arasında oluşan kalın duvar- ların aşındırılmıyacağını gösteriyor. Ancak düşma- nın bu ve benzer alçakça uygulamalarını hafife alma- malı; mücadeleyi yükselte- rek usta taktiklerle sömürgeciliğin oyunlarını boşa çıkarmalı; sömürgeci boyunduruğu parçalamak için daha da ileri atılmalı- yız.

- Biji Kurdistan!
- Biji Tevgera Sosyalist a Kurdistanê!

A.Murad-Kurdistan

* * *

Kürdistan'da dağıtılan TSK-MK bildirisini Özal'ı çığına çevirdi

TSK-MK'sinin 29 Kasım erken genel seçimleriyle ilgili bildirisini Türkiye Kürdistanı'nın güney bölgelerinde yaygın bir şekilde dağıtıldı. Küçük ebatta basımı yapılmış Türkçe-Kürtçe olan ve ilk etapta İdil, Cizre, Midyat, Nusaybin merkez ve köyle- rinde dağıtılan yüzlerce bildiri geniş yankı uyandırdı.

Kürt halkının ve Türkiye işçi ve emekçilerinin düşmanı olan Özal, bir radyo ve TV konuşması sırasında TSK adı- nı vermeden, bu bildirilere değindi ve: ". . .Bu bildiriye dağıtanlar, Doğu ve Güneydoğu'daki eşkiyadan daha tehlikelidir. Bunlar, seçimleri boykot etmekle hal- kı devlete karşı ayaklandırıyorlar. . .Devletimiz bunların başını ezecektir. . ." diyerek korkusunu dile getirdi. Özal'ın konuşmasından bir kaç gün sonra da aynı bildiri- ler, dar kapsamlı da olsa, Kuzey Kürdistan kentlerinde dağıtılmaya devam edildi.

"Sömürgeci burjuva partile- rine oy vermemeli, onları teş-

hir ve tecrit etmeliyiz" başlık- lı bildirisinin bir bölümünde sömürgeci burjuvazinin seçim oyunları şöyle dile getiriliyor- du:

". . .Oysa yaklaşık 40 yıl- dır şu ya da bu gerekçeyle sömürgeci burjuva partileri- ne oy verildi. Biri diğerine tercih edildi. İnönüler, Bayarlar, Menderesler, Demireller, Ecevitler ve Özallar denendi. Ama ülke- miz ve halkımız bakımından dişe dokunur bir değişiklik olmadı. Aksine, sömürgeci

denetim mekanizması güçlendirildi. Her yeni gelen bir öncekini arattı. . ."

"ANAP'ından SHP'sine hangi burjuva partisi hükü- met ederse etsin, esasta deği- şen bir şey olmayacak. Kür- distan, bu günkü orman yasalarıyla yönetilmek iste- necek. . . silahsız savunma- sız halkımıza dayatılan savaş devam ettirilecek. İşte 'tari- hin tekerrürü'ne evet demek, diğer bir deyişle sömürgeci burjuva partileri- ne oy vermek, bu politikayı onaylamak demektir."

İşte sömürgeci parlamento- nun amaç ve işlevini açığa çıkaran ve onu teşhir eden bu bildiriden elbette ki Özal ve yandaşları rahatsız olacaktı. Sömürgeci barbarlar, Kürt ulusunun uyanışından, doğru bir politikayla TC'ye karşı savaşacaklarından her zaman korkmuşlar ve bunu engelle- me çabalarını sürekli diri tut- muşlardır.

Türkiye'de çok partili sis- tem öncesi ve sonrası kurulan, adları ve programları ne olur- sa olsun, tüm burjuva partile- rinin Kürdistan konusundaki düşüncelerinde nüans farkı bile olmamıştır. Tam tersine, sömürgeci uygulamada, Kürt ulusunun inkarında, asimilas- yon ve yok etme konusunda birbirleriyle yarışa girmişler- dir. Kuşkusuz bu partilerin, Kürdistan konusu dışındaki birtakım konularda görüş farklılıkları vardır. Burjuva